

**T'ESTIMO I M'ESTIMO, PER UN
AMOR SENSE DEPENDÈNCIA
DESTRUCTIVA**
Treball final de grau

REVENTÓS OSUNA, Paula

4r del grau en Psicologia

Tutor: Tomàs Sadurní

Assignatura: Treball de final de grau Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes
Universitat de Vic

Vic, 15 de Maig del 2017

“Estimar no és anul·lar-se, sinó créixer de dos. Un creixement on les individualitats, lluny d’opacar-se, es destaquen”

(Riso, 2003)

Agraïments

Voldria agrair a totes les persones que han fet que aquest treball sigui possible, que són moltes. Quaranta han estat els participants que han decidit passar una estona del seu temps col·laborant en aquest projecte, han tingut molta paciència i m'han ajudat tot i que durant l'estudi tractés aspectes molt personals de la seva vida.

M'agradaria agrair a Joan Carles Martori el suport per resoldre i aconseguir els resultats del test, sense la seva ajuda m'hauria estat molt complicat aconseguir i interpretar els resultats. També a Jordi Vilardell i Joaquina Planella, per haver-me guiat als inicis de la investigació a l'hora de perfilar els objectius i tema.

Mariantonia Lemos Hoyos, també es mereix un agraïment, degut que va ser l'autora de l'estudi que em va donar a conèixer el test "CDE". Des del primer moment va mostrar-se molt accessible i va compartir amb mi tota la informació, a més d'explicar-me i orientar-me.

Als meus companys del grau, als meus amics, en especial a Manel i Alba pel seu recolzament continu. Per últim volia agrair, sobretot, a Tomàs Sadurní el meu tutor com a guia, per la seva paciència, comprensió, correccions, ànims i els bons consells.

Resum

L'objectiu principal d'aquesta investigació és fer una descripció aproximada sobre què és la dependència emocional i l'amor romàntic. Es pretén fer una comparació de l'afectació dels dos fenòmens en dues franges d'edat plenament diferents, per poder observar si hi ha alguna relació entre els dos conceptes. Els autors que més s'han utilitzat de referència són (Riso, 2008), (Congost, 2011), (Bucay, 2003), (Ferrer, Bosch i Navarro, 2010). Per tal de dur a terme aquesta investigació s'han fet dos grups amb 10 parelles cadascú, de les quals 10 tenen entre 20-30 anys i les altres 10 entre 50-60. Se'ls ha passat un qüestionari fet expressament per aquesta investigació i un test anomenat "CDE", que mesura la dependència emocional. Després d'haver relacionat els dos materials, hem pogut observar que el grup de persones més joves mostren tenir en termes generals dependència emocional i estar afectats per la ideologia de l'amor romàntic, a diferència de l'altre grup que no mostra tenir dependència emocional i tampoc de forma molt establerta l'amor romàntic.

Abstract

The main objective of this research is to make a rough description of what is emotional dependency and romantic love. It aims to compare the two phenomena affect two totally different ages, to see if there is any relationship between the two concepts. The authors have used that reference are (Riso 2008) (Gorge, 2011) (Bucay, 2003) (Ferrer Bosch and Navarro, 2010). To carry out this research have been two groups each with 10 partners, 10 of which are between 20-30 years and the other 10 50-60. They passed a questionnaire made specifically for this research and a test called "CDE", which measures emotional dependence. Having both related materials, we have observed that the group of younger people are having emotional dependence in general and be affected by the ideology of romantic love, unlike the other group that had shown no dependence emotional and not very established romantic love.

Paraules clau / Key words: Dependència emocional destructiva, amor romàntic, interdependència, parella, amor/ Destructive emotional dependency, romantic Love, interdependence, couple, love.

Índex

Capítol I. Introducció

1. Presentació i justificació.....	1
------------------------------------	---

Capítol II. Marc teòric

2. La interdependència, el vincle positiu.....	3
3. Què és la dependència emocional?.....	5
3.1 Estudis i autors.....	8
3.2 Les característiques de la dependència emocional.....	10
3.3 Síntomes de la dependència emocional.....	12
3.4 Fases dependència emocional.....	13
3.5 Tipus de dependència.....	13
4. Els mites de l'amor romàntic.....	16
4.1 Definició.....	16
4.2 Classificació.....	17

Capítol III. Part pràctica

5. Objectius, hipòtesis i preguntes de la investigació.....	18
6. Metodologia.....	19
6.1 Disseny d'investigació.. ..	19
6.2 Mostra i participants	20
6.3 Material i recollida de dades.....	21
6.4 Aspectes ètics.....	23
6.5 Resultats.....	24
6.6 Anàlisi de dades i discussió.....	50

Capítol IV.

7. Conclusions.....	58
7.1 Limitacions i propostes de millora.....	61

Capítol V.

8. Referències bibliogràfiques.....	62
-------------------------------------	----

Annexes.....	67
---------------------	-----------

Capítol I. Introducció

1. Presentació i justificació

Aquest estudi és fruit de la curiositat de saber en profunditat que és la dependència emocional i si està o no relacionada amb la ideació o els mites de l'amor romàntic. Algunes de les preguntes que em van portar fins aquest tema són “Totes les dependències són negatives?”, “Les persones que tenen més establert el mite de l'amor romàntic tenen més possibilitats de tenir dependència emocional? Hi ha alguna correlació entre els dos conceptes?”.

Una de les necessitats bàsiques dels éssers humans és l'afecte, la construcció de vincles estables amb les altres persones. Des del naixement existeix la necessitat de dependència amb els progenitors, els nadons necessiten el vincle per a construir-se (Bowlby, 1980), és en l'edat més avançada quan es pot desenvolupar una dependència cap a una altra persona com pot ser la parella. És comú a la nostra societat que la majoria de persones al llarg de la seva vida hagin tingut parella, o si més no, quelcom semblant, per tant són moltes les persones que podrien arribar a tenir dependència emocional.

Els humans creixem i ens desenvolupem compartint amb les altres persones el nostre canvi i aprenem gràcies a experiències que vivim amb els demés. El problema és que hi ha persones que presenten problemes a l'hora de relacionar-se, de gestionar i equilibrar aquest sentiment tan gran com és l'estima.

Diversos autors que s'aniran anomenant al llarg de l'estudi com Riso, Bucay i Castelló (2008, 2011) parlen des de diferents perspectives davant aquest fenomen. La meua curiositat és saber si existeix o no una dependència positiva i en el cas de la negativa m'agradaria saber com pot aquesta afectar i transformar les relacions de parella.

Per tal d'arribar a dur a terme la investigació, el treball s'ha estructurat en cinc grans capítols que són: I introducció, on s'ha exposat la justificació de l'estudi i organització, II Marc teòric, es podrà veure representada la informació i recerca sobre els temes a tractar, III part pràctica, on es presentarà el treball de camp i les seves metodologies pertinents, IV conclusions amb la síntesi corresponent, i per últim, el capítol V referit a les referències bibliogràfiques.

Capítol II. Marc teòric

2. La interdependència, el vincle positiu

Un dels objectius de l'estudi és veure si existeix realment una dependència positiva. Hi ha diversos tipus de relacions que varien segons el grau i el tipus d'aferrament que té la persona. L'autor John Bowlby creador de la teoria de l'aferrament afectiu (1969, 1979, 1980), va determinar que les persones tenim una necessitat universal de formar vincles afectius estrets cap als quals poder recórrer en moments de patiment, als que imitar per desenvolupar l'aprenentatge, que ens ensenyaran a adquirir confiança cap als demés, a sentir-nos segurs, entre d'altres.

Tot i que a l'inici els estudis es van centrar en els infants, més endavant va haver més investigacions que van aplicar els principis de l'aferrament a l'edat adulta. Un dels estudis més importants va ser creat per Hazan i Shaver (1987), als quals van voler estudiar el món de la parella. Aquests investigadors van concloure que el comportament de l'adult en les relacions de parella està modelat per representacions mentals, originades amb la relació i el vincle de la persona quan era un infant amb els seus cuidadors primaris. Van poder observar que les persones amb més seguretat en l'aferrament descrivien les seves experiències amoroses com més felices, amistoses i de confiança, a més tendien a tenir relacions més duradores i entenien l'amor com un estat que pot tenir alts i baixos, però que en general es manté constant.

Els humans al néixer som els éssers més fràgils que existeixen, necessitem i depenem d'una persona, és quelcom natural. Quan la persona madura, però, aquesta dependència ha de disminuir per deixar pas al desenvolupament i creixement personal. Els estudis anomenats anteriorment ens porten a veure com hi ha una estreta relació entre l'aferrament afectiu amb els cuidadors principals a la infància, amb la posterior dependència que es pot generar amb la parella.

Per continuar, hauríem de distingir concretament tres conceptes, la dependència, la independència i la interdependència (Fine i Glendinning, 2005).

Les persones adultes dependents no poden aconseguir els seus objectius sense l'ajuda d'una altra persona. Existeix per una banda, la dependència física, la qual es refereix a les persones que necessiten suport per a la seva pròpia cura, degut a limitacions o discapacitats, i per altra banda la dependència afectiva, la qual es refereix a les persones que necessiten a una altra persona per prendre decisions, per autoafirmar-se i sentir-se segurs. D'aquesta última en parlarem en profunditat al llarg dels següents apartats.

De forma contrària, les persones independents poden cuidar-se elles mateixes, tenen la capacitat d'analitzar les situacions, organitzar i expressar els seus propis pensaments. L'autoestima i seguretat no depèn tant de l'opinió i dels altres. La independència és positiva, atès que la persona ha adquirit un nivell de maduració que li permet viure de forma autònoma, però també pot arribar a crear molts problemes, ja que ser independent en excés en diferents àmbits, des del laboral com la vida en parella pot ser quelcom negatiu.

Davant la dependència i la independència, si observem l'estructura social que vivim avui dia i les lleis biològiques humanes, podríem afirmar que estar en qualsevol dels extrems anteriors és negatiu per a la persona i les seves relacions. Les persones amb dependència centren la seva atenció en el "tu", tu em cuides, tu ets el responsable, tu ets el que necessito. La persona independent centra la seva atenció en el jo, jo sóc responsable, autosuficient, jo escullo. Com a concepte entremig, que englobaria els dos, estaria la interdependència, la qual es centra en un nosaltres "nosaltres podem fer-ho". La vida humana és interdependent, ja que els reptes més importants de les persones estan sempre relacionats amb els altres.

Les relacions que aconsegueixen la interdependència són aquelles en les que les dues parts de la parella es converteixen en una sola unitat, però sense deixar mai de ser cadascú com és de forma individual. "Jo només puc ser jo en la mesura en la que tu puguis ser tu. Es tracta que jo sóc tu i tu ets jo, sense que jo deixi mai de ser jo ni que tu deixis mai de ser tu. Són relacions fruit d'un procés de maduració emocional, intel·lectual i espiritual" (Villalba, 2002). En aquestes relacions s'accepta la totalitat que és cada persona com a ésser individual i a la vegada es crea una unitat des d'aquesta totalitat.

Al llarg del treball, per tant, parlarem de dependència emocional immadura i destructiva com un concepte amb connotacions negatives, que es refereix al factor inhibidor i invalidant d'un vincle negatiu en una relació.

3. Què és la dependència emocional?

La dependència emocional és un fenomen molt comú a la nostra societat, però per contra és poc conegut a nivell social. Diversos autors segons la seva experiència clínica han intentat fer una definició del concepte, però degut a la falta d'estudis en profunditat no hi ha una definició estandarditzada.

Tot i que cada autor entén el concepte d'una forma determinada amb alguns matisos diferents, la majoria d'ells coincideixen en la idea i les característiques bàsiques.

Professionals com Riso (2008), anomenen la dependència emocional com aferrament afectiu, atès que pretenen donar una major importància als problemes de vinculació que consideren que presenten les persones amb dependència. L'autor entén la dependència emocional com una addicció afectiva que mostra les característiques de qualsevol altra addicció, però amb certes peculiaritats que encara necessiten estudiar-se de forma més profunda. Hem de tenir en compte que, pot ser anomenat com "amor obsessiu" quan l'amor es converteix en addicció i es comença a dependre de la persona que un estima (Brenlla, Brizzio i Carreras, 2009).

Un autor com Congost (2011), opina que la dependència emocional és una addicció cap a una altra persona, generalment la parella. Quan un pateix dependència genera una ansietat desmesurada per l'altre, renunciant així a la seva llibertat i començant un camí desagradable en el que cada minut de falsa felicitat, deixem caure litres i litres de llàgrimes.

“Dependre de la persona que s'estima és una forma d'enterrar-se en vida, un acte d'automutilació psicològic on l'amor propi, l'auto respecte i l'essència d'un mateix són regalats irracionalment. Quan l'aferrament està present, entregar-se, més que un acte d'afecció desintegrat i generós, és una forma de capitulació, una rendició guiada per la por amb la finalitat de preservar lo bo que pot oferir la relació” (Riso, 2008, pàg 21).

Per a Bucay, altre autor molt destacat, també va estudiar i va fer una obra sobre el concepte de dependència i autosuficiència, algunes de les oracions del seu llibre són “Dependent és aquell que es penja de qualsevol altre, que viu com suspens en l'aire, sense base, com si fos un complement d'un altre. És algú que està costa baix, permanentment incomplet, eternament sense resolució” (Bucay, 2003, pàg 21).

Villa i Sirvent (2009) defineixen el comportament de les persones dependents com addictes a les relacions interpersonals, basades en un rol asimètric i en una actitud dependent quan es relacionen amb el subjecte del què depenen. Aquests autors ens mostren aquestes persones com pacients amb por a la soledat, baixa tolerància a la frustració i a l'avorriment, així com a un buit emocional i desitjos d'autodestrucció i ideació o intents de suïcidi.

D'altra banda, Zavala i López (2012) plantegen a la dependència emocional com l'ús pobre de les emocions per manifestar un estil saludable de vida, on la intel·ligència emocional es veu necessària com forma interna d'autorregulació emocional.

Diversos autors, entenen la dependència emocional com un trastorn de personalitat. Concretament un d'ells afirma que considera que la dependència emocional és un trastorn de personalitat, que es caracteritza per la creença del pacient de no valer el suficient i de buscar la seva seguretat contínuament en els altres i en factors externs, sense confiar en el seu criteri intern i en els seus recursos (Sánchez, 2010).

May (2000), han definit la dependència emocional com a la vinculació no positiva basada en el dolor, la ràbia i la por, en un ambient abusiu, possessiu i inaccessible, en la que la persona es basa en el desequilibri i la desigualtat, atès que una persona està sotmesa per una altra.

Un dels autors més referents quant a la investigació de la dependència emocional com és Jorge Castelló, afirma que la dependència emocional és la necessitat extrema de caràcter afectiu que una persona sent cap a la seva parella al llarg de les seves diferents relacions. És un patró persistent de necessitats emocionals insatisfetes que s'intenten cobrir desadaptativament amb altres persones.

Aquest patró de necessitats inclou creences de la visió d'un mateix i de la relació amb els altres, així com creences sobrevalorades davant l'amistat, la intimitat i la interdependència. A més, creences sobre les emocions generades per les relacions properes i íntimes, per la soledat i la separació. Són manifestacions també els comportaments interpersonals orientats a mantenir de forma propera les relacions interpersonals com demanar ajuda i consells. Així com passa en altres trastorns, la dependència emocional se situa en l'extrem d'un continu basat en un tret adaptatiu, que en aquest cas és la vinculació inter-personal (Castelló, 2000-2005).

Podem afirmar després d'haver llegit les definicions anteriors que, la dependència emocional suposa la necessitat d'estar amb la persona estimada de forma incondicional. La vida deixa de tenir sentit sense la seva presència. És quelcom perillós, atès que la persona pot acabar amb la pèrdua del jo i la dissolució de la seva pròpia personalitat.

La dependència per tant es converteix en un factor inhibidor, en el sentit que transmet inseguretat fins al nivell de la possible pèrdua d'autonomia personal de la persona que ho pateix. Les conseqüències d'aquest fenomen poden arribar a ser molt greus. La parella passa a estar desequilibrada, aspecte que pot portar a la dominació, explotació, entre d'altres i de la mateixa forma es veurà amb la necessitat incrementada d'una subministració afectiva externa.

En diverses definicions anteriors s'aprecien els conceptes de baixa autoestima, autoconcepte negatiu en les persones que pateixen la dependència, per tant, es podrien entendre com a importants factors de risc.

3.1 Estudis i autors

Dins del DSM-V (APA, 2014), es pot trobar el trastorn de personalitat dependent que es refereix al concepte tractat a l'estudi, a continuació s'exposen els criteris diagnòstics:

Trastorn de personalitat tipus C. Trastorn de la personalitat dependent.

Criteris diagnòstics:

Necessitat dominant i excessiva que el cuidin, el que porta a un comportament submís i d'aferrament exagerat i por a la separació, que comença en les primeres etapes de l'edat adulta i que s'experimenta en diversos contextos i que es manifesta per cinc o més dels següents fets:

1. Li costa prendre decisions quotidianes sense el consell i la reafirmació excessiva d'altres persones.
2. Té la necessitat que els altres es facin responsables de les decisions importants en la seva pròpia vida.
3. Té dificultats per expressar el desacord amb els altres per por a perdre el seu recolzament o aprovació.
4. Tenen dificultats per realitzar projectes per iniciativa pròpia
5. Va massa lluny per obtenir l'acceptació dels altres, fins al punt de fer activitats o accions que de forma individual no faria.
6. No es consideren capaços de tenir cura de sí mateixos i tenen por de forma molt intensa i no realista a ser abandonat.
7. Quan acaben una relació estreta, busquen amb urgència una altra persona que li proporcionï el suport que necessita.

Tot i que en el moment en què la dependència és invalidant pot passar a ser un trastorn de la personalitat, es considera que hi ha molts graus d'aquesta i que hi ha moltes persones afectades pel tema tractat, degut a la construcció social que tenim a la nostra societat.

Hem de tenir en compte que tradicionalment dins de la construcció social del moment i la mentalitat més marxista, es creia que aquest tipus de problemàtica era més pròpia del gènere femení. Aquesta idea, però va decaure atès que diversos estudis, un d'ells el de González-Jiménez i Hernández-Romera (2014), denoten que en la seva població estudiada, la dependència emocional és un fenomen present en la mateixa proporció en els dos sexes. El temps passa i amb ell canvien les persones i la seva forma de viure i veure la vida.

Al llarg de la recerca, degut a la falta d'estudis i delimitació del terme dependència emocional, hem pogut veure com hi ha diferents formes d'anomenar i entendre la dependència; en diversos estudis es parla de dependència afectiva, aferrament ansiós, sociotropia, addicció a l'amor, trastorn de la personalitat per dependència i co-dependència (Mansilla, 2002; Bowlby, 1980). Aquests conceptes s'han anat distorsionant al llarg de la recerca.

Autors com Mansilla (2002), entendrien la co-dependència com un fenomen que sorgeix sobretot en casos de familiars que són cuidadors de persones amb algun tipus de dependència (física o psicològica), també en persones a càrrec d'addictes a substàncies tòxiques com les drogues. La diferència que trobem més notable en referència a la dependència emocional és que les persones que pateixen dependència emocional no han d'estar vinculades necessàriament amb persones que pateixin malalties o condicions estressants cròniques, com les mencionades anteriorment. A més, per a una persona amb co-dependència cuidar de la persona estimada és un fi, ja que té una preocupació concreta i prolongada que els caracteritza, en canvi, un dependent emocional els actes que porta a terme són la gran majoria per mantenir i preservar la relació.

L'aferrament ansiós, estudiat per Bowlby (1980), descriu un tipus especial de dependència centrada en l'etapa infantil, en la que el nen té una por a la separació de la seva figura vinculada; denotem com les persones que pateixen dependència emocional sempre tenen aferrament ansiós, però no podem dir el mateix de forma contrària, atès que la por a la separació pot ser donada per altres raons com per exemple inseguretats personals, falta de capacitats per desenvolupar-se en la vida quotidiana, entre d'altres.

La sociotropia es refereix a un estil cognitiu en pacients que pateixen depressió, que es caracteritzaria per un estil més centrat en la dependència interpersonal, necessitat d'afecte, temor i sobrevaloració a l'abandonament, però no podem afirmar que la dependència emocional sigui únicament un tret de personalitat que predisposa a la depressió, té moltes més característiques que veurem a continuació.

Davant el nostre estudi, però, actuarem sobre la perspectiva de Castelló (2000), entenent tots els conceptes anteriors com tipologies o fragments del que conforma el fenomen de "dependència emocional".

3.2 Les característiques de la dependència emocional

Les característiques de la dependència emocional es poden dividir en dos àmbits diferents, com són en primer lloc les relacions interpersonals i en segon lloc, l'autoestima, autoconcepte i estat emocional .

Relacions interpersonals

Entenem les relacions interpersonals com el contacte i l'associació profunda o superficial entre dues o més persones.

Schaeffer (1998), descriu els tipus de relacions que porten a terme les persones amb dependència emocional.

- Existeix una necessitat excessiva de l'aprovació dels altres, a mesura que el vincle amb la parella és més rellevant aquesta necessitat augmenta. També aquest aspecte es pot denotar al conèixer a persones noves, atès que tindran una gran preocupació per quedar bé i fer una bona impressió. El fet excessiu d'aquesta necessitat són les rumiacions sobre l'acceptació. Es donaran a més demandes més o menys explícites d'atenció i afecte.
- La persona amb dependència emocional tendirà a voler tenir relacions exclusives, atès que té la necessitat de disposar d'aquesta persona de forma constant, comportament similar a la inclinació ansiosa (aferrament ansiós). Es portaran a terme accions per a què la parella renunci a la seva vida privada, i es donarà una demanda d'atenció exclusiva que sempre li semblarà insuficient.

- L'anhel de tenir parella és tan gran que hi haurà una fantasia quan a l'inici d'una relació o l'aparició d'alguna persona especial. L'excessiva eufòria portarà a excessives expectatives irrealistes que podran portar a errors com iniciar relacions sense conèixer bé a la persona.
- S'adopten posicions subordinades en les relacions, les quals podem anomenar "asimètriques". La persona tendirà a acceptar menyspreus i humiliacions i en ocasions inclús podran patir maltracta emocional i físic. Els seus gustos i interessos personals es van quedant en un segon pla, renunciant a tots ells pels de l'altre persona. El seu nou paper serà complaure a les parelles de forma incondicionals per preservar la relació. Aquesta subordinació és un mitjà, no un fi. Les persones afectades per la dependència ho donen tot però per rebre afecte i preservar la relació.
- Les seves relacions no omplen el buit emocional que pateixen, però l'atuen. Les seves parelles mai seran satisfactòries, atès que tenen un caire patològic al no produir-se un intercanvi recíproc d'afecte, el qual podria portar a l'increment de l'autoestima i qualitat de vida dels components de la parella.
- Una possible ruptura per aquestes persones conforma un trauma, el qual constitueix esdeveniments precipitant d'episodis depressius. Hem de tenir en compte però que el període sense la parella portarà a la recerca d'una altra.

Autoestima, autoconcepte i estat d'ànim

- Acostumen a tenir una baixa autoestima, autoconfiança i un autoconcepte negatiu que no s'ajusta a la realitat.
- Respecte a l'estat d'ànim és disfòric amb tendències a patir i a tenir preocupacions, les quals se solen donar per sentiments de buit emocional i soledat més freqüents quan no estan en relacions estretes. Tendeixen a estar tristos amb diverses fluctuacions.

3.3 Síntomes de la dependència emocional

Segons Congost (2011), els símptomes que pateixen les persones amb dependència emocional són els següents:

- Necessitar a l'altra persona.
- Exigir a la parella més mostres d'afecte i enamorament.
- Desig que en tot moment la parella vulgui estar al seu costat "ser sempre la prioritat".
- Tenir una gran necessitat de control absolut cap a l'altre persona.
- Deixar de ser un mateix d'acord amb la pròpia personalitat per agradar més a la parella.
- Sentir gran patiment davant la possibilitat de ruptura de la relació.
- S'acostumen a deixar els amics de banda i a les altres persones estimades. El món gira plenament entorn de la parella i acaba causant un aïllament social. Tot i que el membre de la parella que no té dependència sí que acostuma a mantenir les seves amistats i persones estimades.
- La parella es converteix en un pensament constant i és el nucli de totes les nostres preocupacions.
- La relació genera ansietat, pot afectar en el son i pot haver episodis depressius.
- Encara que la persona pugui adonar-se'n que la relació està estancada, que no funciona, inclús que no li agrada la parella, sempre continuarà fent l'impossible per la seva continuació.
- Acostumen a tenir relacions amb ruptures reiterades, reconciliacions i sempre tornant als mateixos propòsits de canvi, tot i que mai arriba a canviar res.
- A vegades es pot donar maltractament psicològic i físic. No es dona en tots els casos, tot i que en molts hi ha un maltracta psicològic implícit.

3.4 Fases dependència emocional

Segons Castelló (2005), les fases que conformen la dependència emocional són:

1. Fase inicial d'eufòria: El desig de tenir a la parella és tant que s'idealitza, creant expectatives excessives que possiblement no corresponen a la realitat.
2. Subordinació: La parella es converteix en el centre de la vida de la persona. Apareix la submissió.
3. Deteriorament: A causa del desequilibri extrem entre la parella, un d'ells dominant i l'altre submís hi ha un deteriorament de la relació, que a vegades porta a la ruptura.
4. Ruptura amb un important patiment associat (ansietat- depressions): En aquest punt és on més acostumen a demanar ajuda i necessitar un suport professional de salut.
5. Relacions de transició: Pot aparèixer la recerca desesperada de noves relacions, a vegades com a suport per sortir del patiment que ha portat la parella anterior. (les persones amb dependència emocional acostumen a tolerar de forma molt negativa la soledat).
6. Reinici del cicle: Quan trobi una nova parella (amb moltes possibilitats que aquesta tingui el mateix perfil o similar de l'anterior) el cicle es repetirà.

3.5 Tipus de dependència

Segons Riso (2008), la tipologia de la dependència emocional canvia respecte del tipus de mancances psicològiques que tenen les persones dependents, és a dir, defensa que segons les característiques individuals la dependència cap a la parella es centrarà concretament en algun aspecte el qual serà inexistent en la personalitat de la persona amb dependència.

1- La vulnerabilitat al dany i la inclinació a la seguretat i protecció:

Aquest tipus de dependència es refereix a la necessitat de la persona dependent a tenir algú més fort psicològicament. El subjecte ho experimenta com si fos qüestió de vida o mort.

- El dèficit que tenen aquestes persones és una baixa autoeficàcia (pensen que no són capaces de bastar-se un mateix).
- La por que mostren és a la desprotecció i a la sensació de soledat (sentir-se desemparat).
- La inclinació que presenten és a la font de seguretat interpersonal.

2- La por a l'abandonament i la inclinació a l'estabilitat i confiabilitat

La confiabilitat es converteix en una necessitat compulsiva per alleujar la por anticipatòria de la carència. "No l'estimo, però puc confiar en ell i sé que mai m'abandonarà. No importa el que faci, sempre estarà amb mi."

- El dèficit d'aquestes persones és la vulnerabilitat a la ruptura afectiva (no suportarien que la seva relació afectiva fracassés).
- La por d'aquestes persones és l'abandonament.
- La inclinació mostrada és als senyals de confiabilitat i permanència.

3- La baixa autoestima i la inclinació a les manifestacions d'afecte

Aquestes persones denoten inseguretats personals i tenen una gran necessitat que algú els hi porti afecte, tot per tal de millorar les seves idees autocrítiques i la baixa autoestima. Donen molta importància al que pensen les altres persones.

- El dèficit d'aquestes persones és la baixa autoestima (no mereixo que ningú m'estimi).
- La por que presenten és al desamor (manca afectiva).
- La inclinació està enfocada a les manifestacions d'afecte i desitjabilitat.

4- Els problemes d'autoconcepte i la inclinació a l'admiració

El focus de pensament que tenen aquestes persones es veu clarament representat en la següent oració: "Es sent honrat a l'estar amb mi, amb això ja tinc suficient" (Riso, 2003).

- El dèficit d'aquestes persones és el baix autoconcepte (no se senten valuoses).
- La por que mostren és a la desaprovació i al menyspreu
- La inclinació està enfocada a l'admiració i al reconeixement.

4. Els mites de l'amor romàntic

Per parlar dels mites de l'amor romàntic, la seva classificació i l'afecció que han ocasionat a la societat, primerament hauríem de definir que és un mite.

Entenem el concepte mite com una creença que es troba formulada de manera que sembla certa, i és expressada de forma absoluta i poc flexible. A més els mites acostumen a tenir una gran càrrega emotiva, ja que concentren molts sentiments i acostumen a contribuir, crear i mantenir la ideologia del grup. Per aquests motius acostumen a ser resistents al canvi i al raonament (Bosch i Ferrer, 2002).

4.1 Definició

Concretament en el cas dels mites de l'amor romàntic segons un dels autors pioners Yela (2003) afirma que podem considerar que són un conjunt de creences compartides sobre la suposada “vertadera naturalesa” de l'amor i que de la mateixa forma que succeeix en altres àmbits, també aquests mites acostumen a ser ficticis, absurd, irracionals i impossibles de complir.

Aquests mites romàntics estan molt instaurats en la nostra societat i es transmeten de generació en generació sense ni tan sols adonar-nos. Són plenament negatius atès que es promou la idea d'un ideal que no existeix, el resultat és la creació d'una gran frustració i incomprensió per part de les persones que intenten trobar aquest ideal.

A partir dels 25 anys aproximadament es reforcen els missatges com “per què no tens parella? Quan et cases? Fills?” trencar amb aquest camí escrit és difícil (Estébanez, 2013).

4.2 Classificació

Alguns dels mites romàntics més presents en les relacions amoroses d'Occident són els següents (Yela 2000):

- Mite de la mitja taronja: és la creença que hem escollit la parella que teníem predestinada d'alguna forma i que ha sigut l'única o la millor elecció possible.
- Mite de l'exclusivitat: és la creença que l'amor romàntic només pot sentir-se per una única persona (al mateix temps).
- Mite del matrimoni o convivència: és la creença que l'amor romàntic-passional ha de conduir a una unió estable de la parella i constituir-se en l'única base del matrimoni (o de la convivència en parella).
- Mite de l'omnipotència: és la creença que l'amor pot amb tot i per tant, si hi ha un vertader amor no han d'influir decisivament els obstacles externs o interns sobre la parella.
- Mite de la perdurabilitat o de la passió eterna: és la creença que l'amor romàntic i passional dels primers mesos pot i ha de perdurar sempre.
- Mite de la fidelitat: és la creença que tots els desitjos passionals, romàntics i eròtics han de satisfer-se exclusivament amb una única persona.
- Mite del lliure albir: creure que els nostres sentiments amorosos són absolutament íntims i que no estan influenciats per factors socio-biològic-culturals aliens a la nostra voluntat i consciència.
- Mite de l'equivalència: és la creença que l'amor i l' enamorament són equivalents, i per tant, que si un deixa d'estar apassionadament enamorat és que ja no estima a la seva parella.
- Mite de l'emparellament: és la creença que la parella és quelcom natural i universal, pel que en totes les èpoques i cultures el ser humà ha tingut per naturalesa a emparellar-se.
- Mite del gelós: és la creença que els gelos són un signe d'amor i inclús requisit indispensable del "vertader amor".

Capítol III. Part pràctica

5. Objectius, hipòtesis i preguntes de la investigació

Posteriorment d'haver fet la recerca sobre la dependència emocional, l'amor romàntic i quina informació es té a l'actualitat dels fenòmens, ens hem plantejat un seguit de preguntes. Ens proposem portar a terme una investigació de camp a petita escala, per tal d'intentar aplicar els coneixements adquirits i respondre a les preguntes i objectius formulats.

Les hipòtesis que he anat creant al llarg de la recerca han estat les següents:

- El mite/ ideació cultural de l'amor romàntic correlaciona directament amb un desenvolupament de dependència emocional.
- La dependència no sempre és negativa, existeix la interdependència, la qual és important i necessària en una parella.
- La dependència emocional està relacionada amb la immaduresa afectiva.

Els objectius a portar a terme durant la investigació, es presenten en forma de pregunta a continuació:

- Les parelles primerenques i joves estan més afectades per la ideació d'amor romàntic que les parelles madures que porten molts anys de relació?
- Sempre hi ha un membre de la parella que és dependent o un ho és més que un altre?
- Quin tipus de dependència tenen parelles joves i parelles madures? En què es denoten concretament les diferències?
- Pel que fa a l'enamorament, els matrimonis de més anys de relació continuen enamorats?
- Els heterosexuals, tenen la mateixa dependència emocional que la resta de subjectes? O destaquen en algun punt concret?

6. Metodologia

6.1 Disseny d'investigació

L'estudi s'ha portat a terme a través d'una investigació no experimental o descriptiva per enquesta. Es pot afirmar que el disseny per enquesta ha sigut un disseny transversal.

Quant a la recollida de dades s'ha utilitzat un test i un qüestionari com a instruments, per tant les dades han estat tractades tant de forma quantitativa com qualitativa (Gambara, 2002).

La finalitat de portar a terme una recollida de dades mixta és que dona pas a la possibilitat de contrastar i comparar la informació, atès que per una banda hauran portat a terme el test identificador de dependència emocional (part quantitativa), amb el qual podrem veure gràcies a diversos factors si el subjecte està o no afectat per la dependència emocional. Per altra banda també hauran completat el qüestionari (part qualitativa), amb el que podrem identificar si els participants tendeixen a estar influenciats per l'amor romàntic, sempre prenent com a referència dades, sense intenció de generalitzar.

Com s'ha afirmat anteriorment, amb el qüestionari es pretén identificar si les persones podrien estar influenciades per l'amor romàntic. Per aconseguir aquest objectiu d'una forma més específica i acurada, s'ha decidit escollir cinc dels deu mites presentats anteriorment al marc teòric (Yela, 2000). La selecció d'aquests ha estat per la creença personal que potser són més presents i habituals en la societat actual.

Els mites seleccionats són els següents:

- Mite del matrimoni o la convivència
- Mite de l'equivalència
- Mite de l'omnipotència
- Mite de la mitja taronja
- Mite del gelós

6.2 Mostra i participants

Per dur a terme l'estudi es va escollir una mostra de participants intentant que fossin el més representatius i accessibles possibles considerant els recursos disponibles. La població diana escollida per aquest estudi 20 parelles, les quals han estat diferenciades i dividides per edats.

- Deu parelles d'entre 20-30 anys
- Deu parelles d'entre 50-60 anys.

Per tal d'aconseguir els objectius i trobar a persones de les edats corresponents, s'ha fet servir una mostra no probabilística a propòsit. Es va portar a terme una recerca per a buscar a parelles de les edats seleccionades, i seguidament després se'ls hi va proposar en l'estudi, la col·laboració dels usuaris ha sigut plenament voluntària.

El que es pretén amb la selecció d'aquestes edats tan diferenciades és poder veure si hi ha algun tipus de relació quan a la dependència emocional i l'afectació del mite de l'amor romàntic, en parelles que porten menys temps juntes i que tenen un procés maduratiu més curt, en comparació a parelles més madures que porten més anys juntes i que han viscut un procés de maduració més ampli.

Les franges d'edat (20-30/50-60), concretament s'han escollit atès que segons les dades demogràfiques de l'institut nacional d'estadística d'Espanya, a Catalunya als 32,2 anys és l'edat on la majoria de dones tenen el primer fill, les dones als 27,9 s'independentzen i els homes ho fan als 29,8 anys. Es podria considerar que són les primeres etapes en què la relació està establerta, la parella en principi encara no ha tingut fills, tan sols comencen a tenir una relació madura i duradora.

L'altra franja d'edat de 50-60 anys, ha estat escollida perquè es considera que la relació aquesta edat ja ha passat per totes les diferents fases, les dones en aquesta franja d'edat en termes generals ja tenen la menopausa, hi ha un canvi físic i emocional en la parella, la relació haurà passat per diferents canvis al llarg dels anys, hauran patit les diferents crisis de parella, i possiblement en la majoria de casos els fills ja no estiguin a casa.

Es considera que serà una bona perspectiva per veure si perdura la dependència emocional i l'amor romàntic i de quina forma està present en la vida d'aquestes parelles.

És important remarcar, que a més, quatre de les persones de la mostra són homosexuals. Les dues parelles formen part del grup de 20-30, estan conformades per una parella de dues noies i un altre de dos nois. Podrem observar indicadors, i veure si hi ha alguna diferència en relació amb l'altre grup de parelles heterosexuales.

6.3 Material i instruments recollida de dades

* *Test "CDE- Cuestionario de dependencia emocional"*

El test utilitzat s'anomena "CDE- Cuestionario de dependencia emocional" (2006). El seu objectiu és mesurar de forma quantitativa si el subjecte té o no dependència cap a la seva parella. (Annex, pàg 71)

Està constituït per 23 ítems, cada ítem avalua una escala de Likert de sis punts, la qual va des de 0 (completament fals en mi) fins a 6 (em descriu perfectament). Es va construir sobre la base teòrica del Model de la Teràpia cognitiva de Beck, la qual dona molta importància al paper del processament de la informació per activar les respostes cognitives, afectives, motivacionals i conductuals d'una persona en els diferents ambients físics i socials (Beck, Freeman et al. 1990).

Davant les dificultats de trobar no només informació sinó que material per tal de tractar i estudiar la dependència emocional, és un test poc conegut, tot i que ha passat un procés de validació, a més d'haver estat acceptat per diversos professionals. Per tal d'analitzar i transformar les dades obtingudes en escales s'ha fet ús del programa informàtic SPSS (anàlisi estadístic descriptiu i estadístic diferencial) (Nie, N. 1970). (Taules a l'Annex, pàg 73).

El test analitza i està compost per sis factors:

- Factor 1: Ansietat a la separació; s'exposa la por davant la possibilitat de dissolució de la relació.
- Factor 2: Expressió afectiva de la parella; necessitat d'expressions constants d'afecte, que reafirmen l'amor que senten i que calmi la sensació d'inseguretat.
- Factor 3: Modificació de plans; canvi de plans i comportaments degut als desitjos implícits de la parella, amb la finalitat de satisfer-la.
- Factor 4: Por a la soledat; por a no tenir una relació de parella o per no sentir-se estimat.
- Factor 5: Expressió límit; expressar que és catàstrofe i perdi sentit la vida davant la ruptura o obstacles.
- Factor 6: Cerca d'atenció; intentar ser el centre d'atenció de la parella per pretendre assegurar la permanència de la relació.

* *El Qüestionari*

Respecte al qüestionari, s'ha construït específicament per aquesta investigació, al no tenir accessibilitat a instruments emprats per altres investigadors. Un cop acabada la seva construcció, es va realitzar una prova pilot amb 10 dels subjectes d'entre 20-30 anys. Arran d'aquesta prova no es va precisar cap canvi en el qüestionari, atès que els participants no van esmentar cap dificultat.

Les etapes del disseny del qüestionari van ser les següents:

1. Preparació i elaboració del qüestionari pilot
2. Aplicació d'aquest en una petita mostra
3. Aplicació del qüestionari a la mostra total.

Per poder fer arribar el qüestionari a les persones interessades, es va utilitzar el servei d'allotjament d'arxius *Google Drive*. Es van acceptar les respostes des de 1 de març al 20 de març. El qüestionari està format per 26 preguntes, 22 de les quals són dicotòmiques (tot i que en cadascuna d'aquestes hi ha l'opció de justificació, per tal de donar la possibilitat a una explicació i per posar comentaris si no tenen clar la resposta), 4 són obertes.

En la producció del qüestionari s'ha tingut en compte evitar la limitació de les respostes, la no suggestió als participants, a més d'haver estat redactades amb la intenció de reduir l'efecte de desitjabilitat social, és per aquest motiu que les preguntes estan redactades en tercera persona. A l'acabar de respondre el formulari els participants tenen l'opció de rebre al seu correu electrònic un informe dels resultats de la investigació. L'instrument ha estat redactat en català, atès que cap dels subjectes seleccionats tenia problemes amb l'idioma.

Es pot afirmar que més del 60% de subjectes han fet el qüestionari amb la presència de l'investigador, per tal d'aconseguir més informació mentre que els participants portaven a terme el qüestionari, per tal d'ajudar en qualsevol dubte que pogués sorgir, però tot i així degut a una falta de recursos la resta dels participants han completat el qüestionari de forma individual. No obstant, s'ha de remarcar que tant en el test, com en el qüestionari introdueixen amb indicacions i instruccions de funcionament, on es remarca l'anonimat de les seves respostes i la importància de la seva sinceritat. En els casos que l'investigador no ha estat present, s'ha demanat als subjectes la importància que es portés a terme en un ambient tranquil i per suposat de forma individual.

El qüestionari es pot trobar als Annexos (pàg 76) d'aquest treball, i a més també de forma online en el següent enllaç:

<https://goo.gl/forms/JXY4IJ4DRkL7GhOz1>

6.4 Aspectes ètics

Durant tot el procés de la recerca s'han tingut en compte aspectes ètics i de protecció de dades dels participants, és per aquest motiu que tant el test com el qüestionari són plenament anònims.

A l'hora de parlar de les parelles parlo per casos, en cap moment s'explicita cap dada que pugui identificar al subjecte. Cada participant abans de començar el projecte ha completat i firmat el full de consentiment, on s'expressa tota la informació sobre els seus drets davant la investigació, que es farà amb les seves dades, s'explica la confidencialitat i la protecció d'informació, donant permís amb la seva firma que l'investigador pugui utilitzar la informació donada sempre guardant l'anonimat. (Annex, pàg 69)

6.5 Resultats

En el següent apartat s'exposarà un breu anàlisi de les parelles participants, portat a terme gràcies a la informació en directe dels usuaris i preguntes específiques del test per a l'adquisició d'informació; com per exemple “Defineix en dues línies la teva relació de parella”.

A continuació, es mostraran els resultats del qüestionari i del test obtinguts de la mostra d'edat 20-30 i 50-60, per en el pròxim punt poder fer-ne la comparació i anàlisi.

* Breu anàlisi de les parelles participants

Parelles participants 20 - 30

Parella 1

Parella d'entre 1-10 anys de relació. Els dos membres parlen d'haver passat per moments difícils, els quals els han fet més forts. Donen molta importància als canvis constants en la seva relació i a créixer de forma conjunta.

Parella 2

Parella d'entre 1-10 anys de relació. Coincideixen en la idea de gaudir el dia a dia amb l'altre, no tenen moltes planificacions de futur. Les dues parts de la parella es mostren molt independents.

Parella 3

Parella de més d'un any de relació, tenen la idea de començar la vida en parella, d'independitzar-se. Existeixen plans futurs de formar una família, es consideren dependents i els dos membres defensen que la seva parella és indispensable per a la seva vida.

Parella 4

Parella homosexual d'entre 1-10 anys de relació. Les dues parts parlen de la seva parella com quelcom “necessari i indispensable”. Entenen la família i els vincles més importants només tenint en compte a la parella. També destaquen comentaris de moments difícils que s'han superat de forma molt efectiva.

Parella 5

Parella de més d'un any de relació. Donen molta importància a la passió i l'enamorament. Parlen sobre la falta de temps per gaudir junts. Donen molt importància a la maduració, afirmant que han succeït molts canvis des de l'inici fins a l'actualitat de la relació. Tenen la intenció d'anar a viure junts i començar la vida en parella.

Parella 6

Parella de més d'un any de relació, tenen bastant clar que no estaran tota la vida junts. Es consideren dependents, afirmen que aquesta dependència els fa sentir segurs i estables. Mostren tenir por a un abandonament.

Parella 7

Parella de més d'un any de relació. Consideren que tenen una relació molt sana i que s'aporten moltes coses positives l'un a l'altre. Afirmen tenir dependència emocional, tot i que consideren que aquesta és plenament positiva en la seva relació. No veuen possible una separació.

Parella 8

Parella de més d'un any de relació, el pròxim pla que tenen és tenir un fill i formar una família. Les dues parts de la parella es descriuen com tradicionals i senten que estan fets l'un per l'altre, molt "alineats". Es consideren dependents l'un de l'altre respecte que entrenen de forma positiva. No consideren que la seva relació canviï.

Parella 9

Parella de més d'un any de relació, homosexual. Tenen molts plans de futur, les dues parts han fet menció d'estar tota la vida junts. Destaca la necessitat de no poder estar l'un sense l'altre.

Parella 10

Parella de més d'un any de relació, que mostra estar molt centrada en el moment i ser clarament independent davant les preguntes i comentaris. Veuen una gran possibilitat de no estar junts dintre d'un temps, tot i que tenen l'esperança de mantenir la relació. Denoten la responsabilitat del futur de la relació en les dues parts de la parella. Actualment, però, gaudeixen el moment que viuen sense pensar massa en el futur.

Parelles participants 50-60

Parella 1

Parella d'entre 1 i 10 anys de relació, amb dos fills. Consideren que la passió i l'enamorament és present en la seva relació de parella. Afirmen tenir dependència entre ells, i parlen del costum d'estar junts i por a la soledat. Defineixen la seva relació com: "Plena d'alts i baixos. En el passat hem viscut moments molt dolents, però tot i així guanyen els bons moments".

Parella 2

Un membre de la parella afirma que els seus fills són el més important, i l'altre la seva parella. Afirmen tenir una independència clara, però una gran estima. Viuen la seva relació de parella des d'un sentit més d'amistat que d'amor, defineixen la seva relació com: "tenim una vida en comú, compartim aficions i estem junts". No consideren que l'amor estigui present en la relació.

Parella 3

Parella de més de 10 anys de relació. Es consideren una parella enamorada, afirmen que ha canviat la seva relació, amb una clara disminució de la passió i enamorament, i un augment de confiança i la complicitat. Afirmen, però, ser dependents i necessitar-se mútuament en el dia a dia.

Parella 4

La parella es considera encara enamorada i ho expressa com quelcom molt important dins de la relació. Una part de la parella defineix el seu vincle com "Una relació basada en el respecte i l'amor. Després dels anys sense parlar sabem que pensem".

Parella 5

Parella de més d'un any de relació. Destaquen per donar molta importància a voler estar tota la vida junts. Consideren que l'enamorament encara és present a la seva relació i que sempre estarà present en aquesta. Les dues parts expressen la dificultat que tindrien per estar un sense l'altre.

Parella 6

Parella de més de 10 anys de relació, amb dos fills. La parella no es considera enamorada, els dos coincideixen en tenir una relació monòtona i parlen d'una dependència més referida als fills que no pas emocional.

Parella 7

Parella de més d'un any de relació amb dos fills en comú. Consideren que tenen una relació molt sana, que han aconseguit molts dels seus objectius i que mútuament s'aporten moltes coses positives l'un a l'altre. Es destaca que els fills són un aspecte molt important per a ells i tenen molta influència en la seva relació. Afirmen ser dependents.

Parella 8

Parella de més de 10 anys de relació, amb dos fills en comú. Consideren que l'enamorament es manté a la seva relació, parlen i donen molta importància a l'estabilitat que s'aporten els dos. Defineixen la seva relació com "estable i amorosa".

Parella 9

Parella de més de 10 anys de relació, amb dos fills en comú. Consideren que en la seva relació es manté l'enamorament i remarquen la idea de parella com "a un equip". Parlen que a mesura que han passat els anys la seva relació s'ha fet més forta i s'ha consolidat. Creuen plenament que estan fets l'un per l'altre.

Parella 10

Parella de més de 10 anys de relació, amb dos fills en comú. Consideren que la passió i l'enamorament en la seva relació s'ha difós i que ara senten una gran estima, però ja no consideren que sigui enamorament. Les dues parts expressen ser molt independents. Defineixen la relació que tenen en l'actualitat com "estable i bona". Donen molta importància al que tenen en comú (aspectes materials).

* Qüestionari

➤ Dades bàsiques

Pel que fa a les dades referents a la informació bàsica dels participants, denotem que la població diana escollida per portar a terme aquest estudi està conformada per un 50% homes i 50% dones, un total de 20 parelles, 40 persones. Un 65% (n=26) presenta tenir estudis universitaris o de grau professional, el 60 % (n=24) tenen una relació entre 1 i 10 anys, la resta 40% (n=16) porten més de 10 anys junts.

➤ Pregunta 1: Quins són els plans de futur que tens amb la teva parella?

Forma part d'una de les preguntes obertes en la que es pretenia identificar que és el primer que li venia al cap als participants quan pensaven de futur en relació amb les seves parelles.

La franja d'edat de 20-30 coincideix en dues respostes molt clares, independitzar-se i casar-se aproximadament un 90% (n=18) coincidia en les anteriors respostes.

- *“Quan els dos estiguem amb una estabilitat econòmica, és a dir amb estudis finalitzats i un treball fix o força assegurat, ens agradaria independitzar-nos. Gaudir de la convivència en parella, alhora que es poden fer altres coses sense ella, i viatjar molt”. (Parella 5)*
- *“Casament el més proper possible i crear una família amb l'arribada d'un fill”. (Parella 8)*

La franja d'edat de 50-60 en canvi, 100% (n=20) mostraven coincidències en dos conceptes clars “visc el moment” i “gaudir, estar junts”.

- *“Continua la vida amb respecte i estima” (Parella 6)*
- *“Estar-hi sempre”. (Parella 9)*
- *“Retornar a l'afecció de quan érem nuvis, ja que la nostra filla està fent plans d'emancipar-se”. (Parella 3)*

➤ **Pregunta 2: Consideres com aspecte indispensable en una parella que en un moment donat conformin una unió estable, matrimoni, família?**

La pregunta pretenia veure si la mostra considerava “indispensable” aquest aspecte. El 55% (n=22) de la mostra total ha considerat que sí que és indispensable que una parella conformi una unió estable com matrimoni o família.

De forma igualada 11 persones de cada franja d'edat han considerat que sí que era necessari aquest vincle. Les persones que han respost de forma negativa també són de forma igualada 9 persones de cada franja d'edat.

- *Crec que si perquè en aquest cas jo sóc una persona tradicional. (Parella 8 ,20-30)*
- *No és indispensable. Ja que el que conta és que la parella estigui bé. Que si més endavant volen fer una d'aquestes coses, perfecte. Però des de la meva opinió no és quelcom indispensable. La parella sap què sent. Si ho volen manifestar doncs molt bé, però que no es vegin obligats per la pressió social, per exemple. (Parella 1, 20-30)*
- *No creo que sea un requisito indispensable para una relación estable, cada cual tiene sus propios pensamientos. (Parella 3, 50-60)*
- *Llega un momento que cuando ya convives cierto tiempo con una persona y todo va bien procede concretar la relación por muchos motivos sentimentales y legales. (Parella 4, 50-60)*

➤ **Pregunta 3: La passió i l' enamorament és quelcom present en la teva relació de parella?**

Com a dades representatives, podem afirmar que el 85% (n=34) de la mostra afirma que la passió i l' enamorament és quelcom present en la seva relació de parella, tot i que denotem comentaris amb concepcions diferents segons les edats. Són 3 les parelles que han afirmat que no, de 50-60 anys.

Alguns participants de la mostra diana de 50-60 anys, en referència a la passió i l'enamorament de la seva relació van afirmar:

- *“A nuestro modo, doy más importancia al amor, respecto y complicidad, no nos engañemos que sea como el primer día”.* (Parella 3)
- *“Considero que aún sigo enamorada de él”.* (Parella 5)
- *“Amb els anys potser la passió minva, però l'enamorament crec que ha d'estar sempre present.”* (Parella 10)
- *“En la relación con mi pareja existe y considero que es importante.”* (Parella 4)

Després d'haver parlat i escoltat els comentaris d'aquesta part de la mostra s'ha pogut observar com la majoria coincideixen que la passió de la relació disminueix amb els anys, no atorguen culpabilitat als membres de la parella, sinó al pas del temps i a les vivències viscudes, tot i així no entenen aquest canvi com quelcom negatiu, sinó natural. A més diverses vegades han coincidit en la idea que aquest canvi dona pas a altres sentiments com per exemple, un augment de confiança, complicitat, entre d'altres.

En comparació amb les respostes de l'altre grup d'investigació, les parelles de 20-30 anys, van mostrar necessitar i tenir una relació diferent del grup 50-60. Els joves tenen una altre concepció davant la passió i l'enamorament, atès el moment de vida en el que es troben i les seves necessitats actuals:

- *“Sento el mateix enamorament i passió que el primer dia”.* (Parella 4)
- *“Sense passió i enamorament, jo no podria tenir cap relació. Per mi, seria una relació buida.”* (Parella 5)
- *“Les relaciones de pareja s'han de cuidar perquè funcionin, per a mi és indispensable tenir passió i estar enamorada. Sense aquests dos factors crec que no podria funcionar la meva relació”* (Parella 8)

➤ **Pregunta 4: En el cas afirmatiu, consideres que estarà sempre present en la vostra relació?**

En canvi, és una mica menys el percentatge de la mostra 70% (n=28) els que afirmen que aquest sentiment de passió i enamorament sempre estarà present en la seva vida de parella.

La majoria dels participants 85% (n=34), afirmaven l'amor i la passió formaven part de la seva relació de parella, però davant la pregunta si aquest aspecte amb els anys canviaria, el tant per cent baixa a 70% (n=28), atès que algunes de les persones afirmaven tenir dubtes i incertesa davant el futur:

- *“Penso que amb el pas del temps la passió i l'enamorament possiblement perden forces, però l'amor s'ha de reforçar”.* (Parella 4, 50-60)
- *“La respuesta seria no lo se, pero porque cualquier elemento, acción o cosa puede cambiarte, aunque ahora mismo pienso que con más o menos intensidad pero si estará presente”* (Parella 9, 20-30)
- *“Confío en nosaltres”* (Parella 8, 20-30)

➤ **Pregunta 5: Creus que la relació amb la teva parella canviarà?**

El propòsit de la pregunta era aconseguir saber si les parelles tenien una concepció de la relació estàtica o dinàmica.

Gran part de la mostra de parelles més madures (14 persones), han respost que consideren que la seva relació no canviarà.

- *“No, perquè estem molt estables”.* (Parella 10, 50-60)
- *“No tiene porque cambiar o por lo menos eso es lo que espero”.* (Parella 8, 50-60)

Per altra banda, la franja d'edat contrària, coincideix més en la idea que la relació de parella sí que canviarà.

- *“Si canviarà en el moment que el temps va passant, cada segon canvia, vas fent més forta la relació i et proposes nous reptes”.* (Parella 10, 20-30)
- *“Considero que amb el pas del temps tot estil de parella canvia, ja que s'hi forma la constància i la rutina fet que provoca que hi hagi cert desinterès”.* (Parella 6, 20-30)

➤ **Pregunta 6: L'amor que sents per la teva parella és igual que a l'inici de la relació?**

De la mateixa forma que la pregunta anterior, aquesta pretenia intuir quin és l'estil de concepció de parella que tenen actualment els participants, quan als canvis i com entenen el pas del temps.

El 77,5% (n=31) de la mostra ha afirmat que no considera que l'amor que sent per la seva parella sigui igual ara que a l'inici de la relació. Es justifica la decisió amb afirmacions com:

- *“Al principi és més il·lusió. En el meu cas és la parella més seria que he tingut. Com dic, a l'inici són ganes, són canvis en tu, són moltes sensacions noves. I el comences a estimar. Et vas enamorant. Però crec que aquest amor va canviant i ho seguirà fent al llarg de la relació, conforme la nostra vida també vagi avançant. Ara, després de tantes coses viscudes l'estimo més que abans i de manera diferent”. (Parella 1, 20-30)*
- *“És diferent després de quasi 30 anys les etapes viscudes fan canviar el tipus d'amor, encara que jo segueixo enamorat”. (Parella 3, 50-60)*

El 22,5% (n=9) dels participants que han afirmat que és igual l'amor de l'inici fins ara està conformat per 4 persones de la franja d'edat més jove i 5 de la franja més gran d'edat. Ho expliquen de la forma següent:

- *“Amb noves perspectives però la mateixa intensitat” (Parella 8, 20-30)*
- *“Si perquè han passat coses noves que han fet que es mantingués” (Parella 6, 50-60)*

➤ **Pregunta 7: Com ha evolucionat la vostra relació?**

L'objectiu d'aquesta pregunta (oberta), era poder identificar a què li donen més importància als participants.

La gran majoria de respostes coincideixen en tres paraules clau “augment d'estabilitat, confiança i complicitat”.

- *“Des d'una relació d'amistat a una relació de complicitat total” (Parella 5, 20-30)*
- *“Cap a millor a mesura que vas coneixent a la teva parella si el que veus t'agrada doncs formes una relació molt més forta i duradora” (Parella 10, 20-30)*

Pel que fa al grup d'edat de 50-60 respecte del grup més jove he pogut veure com exposaven les dificultats que havien tingut al llarg dels anys, que havien superat junts de forma conjunta.

- *“A positiu, després de viure moltes situacions dures, això ha unit més” (Parella 8, 50-60)*
- *“Hem passat tant moments personals tan difícils que han fet que ens unim molt com a parella i seguim lluitant junts. Ha evolucionat de molt bé a molt millor” (Parella 9, 50-60)*
- *“Cap a millor, els problemes externs a nosaltres han ajudat a estimar-nos més” (Parella 4, 50-60)*

➤ **Pregunta 8: Creus que la teva parella és la persona més important de la teva vida?**

Una de les preguntes clau del qüestionari, que pretén observar el mite de l'amor romàntic de l'omnipotència.

El 60% (n=24) dels participants afirmen que la seva parella és la persona més important de la seva vida. La meitat de la mostra de joves 10 persones, han contestat de forma afirmativa i 12 de l'edat més madura també.

- *“És la meva dona, ella i jo formem el nucli de la meva vida” (Parella 4, 20-30)*
- *“Considero que es lo mejor de mi” (Parella 1, 50-60)*
- *“Sin ella no podría estar” (Parella 5, 50-60)*

Un 40% (n=18) (10 parelles joves, 8 parelles madures) han considerat que no. Referent a la segona franja d'edat l'afirmació és negativa en tots els casos atès que consideren que els fills són el primer.

- *“La persona més important de la meua vida és la meua mare. És cert que la meua parella és una de les persones més importants, però considero indispensable a la meua família. Seguidament sí que anirien ell i els meus amics. Els amics, una altra part fonamental de la meua vida” (Parella 1, 20-30)*
- *“Mis hijos son lo primero” (Parella 1, 50-60)*

➤ **Pregunta 9: Podries viure sense la teua parella?**

La resposta ha sigut un 60% (n=24) afirmativa, i un 40% (n=18) negativa.

Les persones que han respost de forma afirmativa (14 persones de la franja d'edat 50-60 i 10 de la franja més jove) ho justifiquen de la forma següent:

- *“Es pot viure sense tothom. El mal, l'angoixa, la tristesa, l'enyorança, la falta d'aquella persona amb la qual comparteixo la majoria del meu temps... són factors obvis si perdés a la meua parella. Però amb el temps (segurament bastant), em faria a la idea, i la vida segueix, i no parem d'avançar. Crec que tothom pot viure sense la seva parella. S'ha de ser realista”. (Parella 1, 20-30)*
- *“Tothom pot viure sense la parella, però crec que em costaria molt en aquests moments” (Parella 10, 50-60)*

Les persones que han afirmat que no podrien viure sense la seva parella són 16. D'aquestes hi formen part 7 persones de l'edat més joves i 9 de (50-60).

- *“No, porque llevo muchos años con el y es una convivencia muy fuerte” (Parella 5, 50-60)*
- *“Em fa massa feliç com per haver de pensar en una vida sense ella” (Parella 4, 20-30)*

➤ **Pregunta 10: Creus que factors externs podrien afectar la vostra relació?**

L'objectiu de la pregunta és veure quina percepció tenen les parelles sobre factors externs i si consideren que podrien afectar o no aquest en la seva relació.

El 55% (n=22) de la mostra considera que els factors externs no podrien afectar a la seva relació, ho conformen 11 persones del grup 20-30 i 11 persones del grup 50-60. Un 45 % (n=18) si que veu possible una possible afectació 9 persones de cada grup d'edat.

- *“Jo sé que el que tinc amb la meva parella és molt fort. Potser en el passat sí. Però ara no tinc cap dubte que això és impossible que passi.” (Parella 1, 20-30)*
- *“I de fet ho han fet, i en mica en mica a veure si es poden millorar, hem aconseguit moltes millores i moltes coses, però hi ha hagut aspectes difícils que han vingut de certa gent, fins i tot de la família. Per sort, no ha sigut cap impediment per avançar però si, hi ha uns quants elements que si que afecten....” (Parella 2, 20-30)*
- *“Mientras haya confianza mutua entre las dos partes no hay porque, por factores externos, dañar las bases de una relación” (Parella 8, 50-60)*
- *“Siempre hay factores externos que te hacen que tu relación salga tocada, pero los años y el saber como es cada uno te ayuda afrontarlo y seguir.” (Parella 3, 50-60)*

➤ **Pregunta 11: Selecciona les frases amb les que estàs d'acord:**

Es van seleccionar algunes frases que podrien tenir relació amb concepcions d'amor romàntic, aquestes varen ser:

- Si es té amor, es té tot.
- L'amor ho resisteix tot
- Si ens estimem de veritat el que passi i els altres estan de més
- No estic d'acord amb cap

El resultat ha estat el següent; un 40% (n=16) de persones no estaven d'acord amb cap de les frases anteriors, l'oració més destacada amb un 35% (n=14) és l'amor ho resisteix tot.

➤ **Pregunta 12: Consideres que els gelos són positius o negatius?**

Davant la pregunta sobre els gelos, un 87,5% (n=35) considera que aquests són negatius, només 12,5% (n=5) de persones han considerat que són positius.

- *“Només que passen problemes en el cap. Quan en veritat no hi ha d'haver. Tu saps el que vals. I s'ha d'estar segur amb un mateix”. (Parella 1, 20-30)*
- *“Generalmente son puntos negativos pero siempre si despiertas los celos en tu pareja demuestra que tiene interés por ti y que tiene ganas de estar contigo. Pero al tiempo si los celos no los controlas pueden llevarte a graves problemas”. (Parella 4, 50-60)*
- *“Perquè poden fer molt de mal, et pots imaginar coses que no hi són”. (Parella 10, 50-60)*
- *“Nosaltres tenim gelosia i mai ha suposat res negatiu perquè no és una cosa fora del normal” (Parella 4, 20-30)*

➤ **Pregunta 13: Són necessaris els gelos en una relació?**

En relació amb la pregunta anterior, en aquesta més persones han estat d'acord. Un 85% (n=34) ha afirmat que no són necessaris i un 15% (n=6) ha afirmat que si que ho són.

- *“Només que comporten problemes i enfrontaments en la parella”. (Parella 1, 20-30)*
- *“Sempre que no ho siguin en excés. Es maco veure que la teva parella és físicament atractiva i com a persona també i per això tinguis por a que una altra persona es pugui fixar amb ell/a. Però com he dit anteriorment, "todo en su justa medida". (Parella 8, 20-30)*
- *“Los celos no....pero el querer a tu pareja te puede crear una mala sensación”. (Parella 5, 50-60)*
- *“La desconfianza no es necesaria en una pareja, todo lo contrario”. (Parella 8, 50-60)*

➤ **Pregunta 14: Consideres que la teva parella és la teva meitat que està feta per tu?**

Un 62,5% (n=25) de les respostes han estat afirmatives, ho conformen 14 persones de l'edat (20-30), i 11 de l'edat (50-60).

- *“Som molt iguals en molts aspectes i en altres molt diferents, i això fa que ens complementem molt bé”. (Parella 8, 20-30)*
- *“No crec en meitats, ni que només hi hagi una meitat en el món. Si que crec que encaixem molt bé però això no treu que pugui encaixar amb ningú més”. (Parella 10, 20-30)*
- *“ Ningú està fet per la meitat de ningú, tots nosaltres som un, i decidim compartir la vida amb algú altre que també és un”. (Parella 9, 50-60)*
- *“Porque desde que nos conocimos nos hemos complementado y nos hemos entendido a la perfección”. (Parella 8, 50-60)*

➤ **Pregunta 15: Què és el que més necessita de la seva parella? (Que li agrada més d'ella, que li transmet)?**

Riso (2008), com es va desenvolupar al llarg del marc teòric, fa una diferenciació entre els tipus de dependència emocional segons les mancances psicològiques que tenen les persones dependents. (Veure pàgina 13)

La pregunta a tractar, per tant, tenia la finalitat de veure quin tipus és la mancança psicològica del subjecte segons les seves necessitats més importants quan la parella. Per poder arribar a intuir la resolució, es va fer una selecció de les mancances psicològiques principals seleccionades per Riso (2008), de les quals el subjecte havia de seleccionar la que per a ell és més important. La possibilitat de selecció és la següent:

- Seguretat i protecció
- Estabilitat i confiabilitat
- Manifestació d'afecte i desitjabilitat
- Admiració
- Altre

Un 51,3% (n=20) de la mostra ha seleccionat que el que més necessita de la seva parella és estabilitat i confiabilitat, dels quals hi ha 10 de cada franja d'edat. Següentment, un 17,9% (n=7) ha seleccionat seguretat i protecció (3 participants de 20-30 i 4 de 50-60), un 15,4% (n=6) manifestacions d'afecte i desitjabilitat (2 subjectes 20-30 i 4 50-60), 12,8% (n=5) altres (4 persones de 20-30, 2 de 50-60) i per últim un 2,6% (n=2) admiració (els dos subjectes de la franja d'edat més jove).

- *“Des de que estic amb ella, he guanyat molta més confiança en mi mateixa, tinc les coses més clares a la vida, no només l'he trobat a ella, m'he trobat a mi mateixa gràcies a ella”. (Parella 4, 20-30)*
- *“Considero que l'afecte i el desig són dues de les necessitats bàsiques principals de l'ésser. Gràcies a elles pots cobrir amb més facilitats les altres”. (Parella 6, 20-30)*
- *“Perquè d'aquesta forma jo em sento segura”. (Parella 9, 50-60)*
- *Altre: “A mi m'agrada la seva alegria, sempre està contenta”. (Parella 5, 50-60)*

➤ **Pregunta 16: Té por a un possible abandonament?**

Un dels factors que analitza el test, del qual veurem els resultats a continuació és por a l'abandonament. Aquesta pregunta per tant, és fruit de la curiositat si serà equivalent i compatible la resposta del qüestionari (part més conscient) comparat amb la del test (que analitza una part més inconscient).

Un 75% (n=30) de la mostra (15 persones de cada franja d'edat) ha afirmat no tenir por a un possible abandonament amb afirmacions com:

- *“Si perquè me l'estimo, i vull estar amb ella”. (Parella 10, 20-30)*
- *“No, sé que això no passarà”. (Parella 7, 20-30)*
- *“No he tingut mai por”. (Parella 10, 50-60)*
- *“No tinc cap problema amb ell, no m'ho plantejo, ni em preocupa”. (Parella 2, 50-60)*

Un 25% (n=10) (5 participants de cada franja d'edat) sí que ha afirmat tenir por a un possible abandonament:

- *“Tot i voler-me considerar una persona independent, tinc por a ser abandonada per la meua parella perquè això comporta a inestabilitat, canvis, dolor i possible patiment (tot depèn de la causa)”. (Parella 6, 20-30)*
- *“Más que miedo sentiría dolor”. (Parella 1, 50-60)*

➤ **Pregunta 17: Consideres que en qualsevol relació hi ha dependència emocional?**

En aquest punt ja comencen a haver-hi preguntes més directes sobre la dependència emocional. S'han posat més al final per tal de no crear una influència a les respostes anteriors.

Un 57,5% (n=23) de la mostra ha afirmat que en qualsevol relació hi ha dependència. El 42,5% (n=17) restant ha contestat que no consideren que en qualsevol relació hi hagi dependència.

➤ **Pregunta 18: En la vostra relació hi ha dependència emocional?**

Davant la pregunta de si consideren que en la seva relació de parella hi ha dependència emocional, un 60% (n=24) dels participants afirmen que sí, en canvi un 40% (n=16) responen de forma contrària.

14 dels participants de la franja d'edat jove són els que han afirmat que en la seva relació hi ha dependència emocional i 9 de l'altre franja. En termes generals hem pogut observar com les persones de la franja d'edat més alta han coincidit més en el fet de no tenir dependència a diferència de la franja d'edat més jove.

- *“Jo sé que depenc molt d'ell, ho he millorat amb el temps, però tot i així crec que m'afecta més a mi. En moments difícils, he patit molt, i m'ha afectat de manera psicològica i físicament. Sóc conscient. A vegades em sento inferior”. (Parella 2, 20-30)*

- *“Penso que en tota relació sempre hi ha una dependència emocional, ja que t'entregues a una altra persona i això en major o menor mesura et lliga i et compromet amb ella”. (Parella 4, 20-30)*
- *“Amb els anys un s'acomoda a l'altre”. (Parella 3, 50-60)*
- *“Després de 30 anys, s'han creat moltes coses en comú, la més important els fills, també estabilitat econòmica i un fort lligam emocional”. (Parella 10, 50-60)*

➤ **Pregunta 19: En cas afirmatiu qui dels dos consideres que té més dependència emocional?**

L'objectiu d'aquesta pregunta era veure si correlacionava la idea que tenia un membre de la parella amb l'altre quan a qui té més dependència dels dos.

Un 37,5% (n=15) de la mostra ha afirmat que cap és més dependent que l'altre. Un 35% (n=14) ha afirmat que ell mateix és més dependent que la seva parella i per últim un 27,5% (n=11) considera que l'altra part de la parella és més dependent.

Es poden observar resultats molt igualats. A l'hora de desglossar els resultats hem pogut observar diferents casos:

- 1- Cap dels dos en té més o no en tenen: 5 parelles (4 de la franja d'edat de 50-60 i 1 de la franja d'edat més jove), afirmen cap dels dos té més dependència, és a dir, els dos membres de la parella han respost que ningú té més dependència que l'altre.
- 2- Correlacionats: 7 parelles (3 parelles de 50-60 i 4 de 20-30), han coincidit en el fet que un membre ha afirmat que l'altre és més dependent i l'altre ha afirmat que ell ho és més.
- 3- Coincidències: Es denoten 3 parelles (2 de 50-60 i 1 de 20-30) el les que els dos membres afirmen que ells mateixos són més dependents que l'altre.
- 4- 4 parelles (3 de 20-30 i 1 de 50-60) han afirmat que la seva parella és més dependent i la resposta de la parella a tractar a afirmat que “ningú” ho és més.
- 5- Per últim també trobem el cas d'una parella de la franja d'edat de 20-30, en el que la noia afirma que ningú té més dependència, i és el noi el que afirma que ell ho és més.

Segons les dades del qüestionari, a l'hora de fer un recompte segons la informació donada pel cas 2 parelles que han coincidit els resultats segons sexes són els següents:

Del grup de correlacions, les 7 parelles que són conscients i coincideixen en qui és més dependent afirmen que és més dependent en aquest cas la dona. Menys en un cas, del que forma part una parella homosexual.

➤ **Pregunta 20: Quin és el tipus de dependència que hi ha de forma més notable en la vostra relació?**

L'objectiu d'aquesta pregunta era veure si a la mostra es destacava quelcom més que dependència emocional, es pretenia veure a què donaven més importància els participants quan al tipus de dependència.

Es van donar diverses opcions:

- Dependència emocional
- Dependència material
- Dependència familiar (fills)
- Cap/ altres

Un 60% (n=24) de la mostra ha afirmat que el seu tipus de dependència és emocional, un 22,5% (n=9) ha afirmat que cap o altres, un 15% (n=6) de caire familiar i per últim un 2,5% (n=1) material.

En relació amb la pregunta anterior sobre si en la relació dels participants hi havia o no dependència emocional, el 60% (n=24) de la mostra afirmava que si de la mateixa forma que ens trobem en aquesta pregunta, per tant no trobem incongruències.

La mostra que ha afirmat que té dependència familiar i material està conformada per la franja d'edat més alta.

- *Per part meva cap, la dependència no va gens amb mi. Però ell potser sí que és diferent. Tot i així no se si es podria catalogar com a dependència. (Parella 10, 20-30)*
- *La educación de los hijos es la mayor preocupación que tenemos. (Parella 8, 50-60)*
- *Després de 30 anys, s'han creat moltes coses en comú, la més important els fills, també estabilitat econòmica i un fort lligam emocional (Parella 7, 50-60)*

➤ **Pregunta 21: Creus que us beneficia o us perjudica la dependència? Justifiqueu la resposta.**

Una altra dada d'importància és que les respostes a la pregunta de: Creus que us beneficia o us perjudica aquesta dependència? El 50% (n=20) de la mostra ha afirmat que la dependència emocional és quelcom que beneficia la seva relació, per tal de justificar aquesta decisió s'han donat les següents explicacions:

- *“Ens beneficia perquè no és una relació tòxica, sempre volem el millor pels 2 i penso que la meua dependència emocional és senyal a què m'importa i viceversa”. (Parella 7, 20-30)*
- *“En nuestro caso nos ayuda ha sentirnos mas unidos”. (Parella 8, 50-60)*
- *“Ens ajuda a demostrar-nos el que sentim sense ser forçat”. (Parella 10, 50-60)*

Les altres respostes han conformat un 27,5% (n=11), de persones que afirmaven no tenir dependència emocional. I per últim, un 22,5% (n=9) d'usuaris que consideraven que aquest fenomen perjudica la seva relació.

- *“La dependència perjudica el dia a dia. Fa que tot et molesti més, crea gelós, desconfiança, treu llibertat i felicitat”. (Parella 1, 20-30)*
- *“Tota dependència és dolenta”. (Parella 6, 50-60)*

➤ **Pregunta 22: Coneixes què és la dependència emocional? Explica breument que entens per dependència emocional.**

En general, hem pogut veure com hi ha certa desconeixença sobre què és la dependència emocional. Els participants tenen idees i conceptes sobre el fenomen, però són molt poc profunds i no mostren ser conscients del que aquesta podria comportar. Quatre participants afirmaven no saber exactament que era i la resta de la població mostrada, tot i que entenia la idea general, no tenia un enteniment complet sobre el tema.

- *“No crec conèixer-la del tot, la veritat. No estudio psicologia. Suposo i entenc que és dependre d'algú, de l'estima d'aquella persona. Inclús estar amb ella perquè et sents estimat, o perquè vols estar-ho. Per no sentir-te sol. Suposo que deu anar per aquí la cosa”. (Parella 1, 20-30)*
- *“Que l'estabilitat emocional i l'estabilitat de sensació de confiança en un mateix depengui de tercers” (Parella 6, 20-30)*
- *“Quan el teu estat d'ànim depèn només d'aquella persona”. (Parella 2, 20-30)*
- *“No concretament. Però puc intuir que és aquella on les emocions d'un afecten a l'altre”. (Parella 7, 50-60)*
- *“No sé exactament què és” (Parella 5, 50-60)*
- *“Vol dir que depens de l'altra persona” (Parella 9, 50-60)*

➤ **Pregunta 23: Et consideres una persona dependent de la teva parella?**

L'objectiu d'aquesta pregunta era poder fer una comparació amb les dues anteriors “En la vostra relació hi ha dependència?”, “Qui dels dos té més dependència?”.

Un 52,5% (n=21) de la mostra ha afirmat que sí que es considera dependent de la seva parella, i un 47,5% (n=19) ha contestat de forma contrària.

D'aquest 52,5% (n=21) que es consideren dependents, 10 són de la franja d'edat (50-60) i 12 de la franja d'edat més jove. L'altre 47,5% (n=19) està conformat per 8 parelles joves i 10 de la franja d'edat més elevada.

- *Abans sí, més. Ara no. Algun cop potser m'ho he notat, però considero que no. Faig plans amb qui vull i quan vull. Tot i que sí que és cert que a vegades faig plans amb algú quan sé que la meva parella estarà ocupat i llavors no ens podrem veure. Sobretot això ho feia molt abans. Ara quasi mai, i cada cop menys. Quan vull faig les coses, i ja està. Crec, i m'he adonat que és com ha de ser, i com he comentat sóc més feliç així. Actualment no depenc d'ell. Som companys de vida i d'amor. Ningú és de ningú. (Parella 1, 20-30)*
- *Necessito que ella estigui bé per poder estar jo bé (Parella 4, 20-30)*
- *En cierta forma sí pues la necesito mucho en mi día a día. (Parella 4, 50-60)*
- *No, tot i que em sento molt millor quan la meva parella esta al meu costat, en qualsevol ocasió. (Parella 10, 50-60)*

➤ **Pregunta 24: Resumeix en dues línies la teva relació de parella:**

La finalitat d'aquesta pregunta era comparar entre les dues franges d'edat, com resumeixen la seva relació de parella, si es denota algun canvi en la síntesi d'aquesta.

Parelles 20-30:

- *“La meva relació és divertida, apassionat, amb una libido sexual força elevada, sempre cuidant la relació i mantenir-la activa”. (Parella 5)*
- *“Independència, amicitat, admiració, afecte, sense egoismes, protecció, química”. (Parella 8)*
- *“Actualment, a part del factor físic i sexual present des de l'inici, la relació s'ha convertit en un factor indispensable en la nostra vida i considero la meva parella com la meva millor amiga, la meva confident i aquella persona que coneix tot sobre mi”. (Parella 6)*
- *“La meva relació es basa en felicitat, maduresa a l'hora de parlar quan hi ens molesta quelcom, confiança, dependència emocional, estimació i sempre fem plans junts.” (Parella 7)*

Parelles 50-60:

- *“Tenemos una relación normal basada en el amor el cariño y el respeto. Intentamos hacernos felices el uno a otro respetando nuestro espacio”. (Parella 4)*
- *“És una relació basada en molt amor, i respecte. Després dels anys sense parlar sabem el que pensem”. (Parella 10)*
- *“Mucho cariño y mucha comprensión” (Parella 1)*
- *“Tenim una vida en comú, compartim aficions i estem còmodes junts” (Parella 6)*

➤ **Pregunta 25: Quant temps t'imagines que estaràs amb la teva parella actual?**

Davant la pregunta de quant temps s'imagina que estarà amb la seva parella, hi ha un 87,5%, (n=35) que afirmen que serà per tota la vida. La resta, que consideren que estaran de forma més temporal està compost per 12,5% (n=5) són 3 d'edat (20-30) i 2 (50-60).

➤ **Pregunta 26: Consideres que el vertader amor només es pot sentir per una sola persona?**

Un 65% (n=26) de la mostra considera que l'amor no només es pot sentir per una sola persona.

- *“ No crec que en un únic amor per sempre, crec que cada persona t'aporta coses diferents i que les estimes per cadascuna d'aquestes coses. No hi ha una persona que et marca més que una altra, crec que si és així és perquè has passat amb ella situacions important de la teva vida que fan que el records d'aquesta forma o perquè simplement has estat molt temps”. (Parella 2, 20-30)*
- *“Cada persona és un món, jo he tingut la sort de trobar la meua mitja taronja, però a la vida els desigs són inimaginables”. (Parella 3, 50-60)*

* **Resultats test: CDE**

Pel que fa al test, els resultats s'han obtingut gràcies a un contrast d'hipòtesis per la diferència de mitjanes. S'han tingut en compte dues diferenciacions, per edats i per gènere. Els resultats generals són els següents:

- La franja d'edat (20-30) ha obtingut uns resultats generals de (64,30), denotem que l'índex de dependència emocional entre els joves és alt, i podem afirmar la mostra de **participants més joves té dependència emocional** en dades general.
- La franja d'edat (50-60) ha obtingut un resultat (55,25), en dades generals les **persones d'una edat més madura no tenen un nivell tan alt en dependència emocional**.
- El gènere masculí mostra, en les dues franges d'edat, tenir més dependència emocional que el gènere femení.

Anàlisi de factors per edats i gènere

➤ **Edat 20-30:**

Factor 1: Ansietat a la separació	Factor 2: Expressió afectiva de la parella	Factor 3: Modificació de plans
20,65	14,15	11,10
Factor 4: Por a la soledat	Factor 5: Expressió límit	Factor 6: Cerca d'atenció
5,85	4,60	7,95
Puntuació total	64,3000	

Com podem observar, la franja d'edat més jove mostra tenir puntuacions bastant elevades, destacant de forma considerable en el primer i en el segon factor com és "l'ansietat a la separació" i "l'expressió afectiva de la parella". Té les puntuacions més baixes en "Expressió límit" i "Por a la soledat".

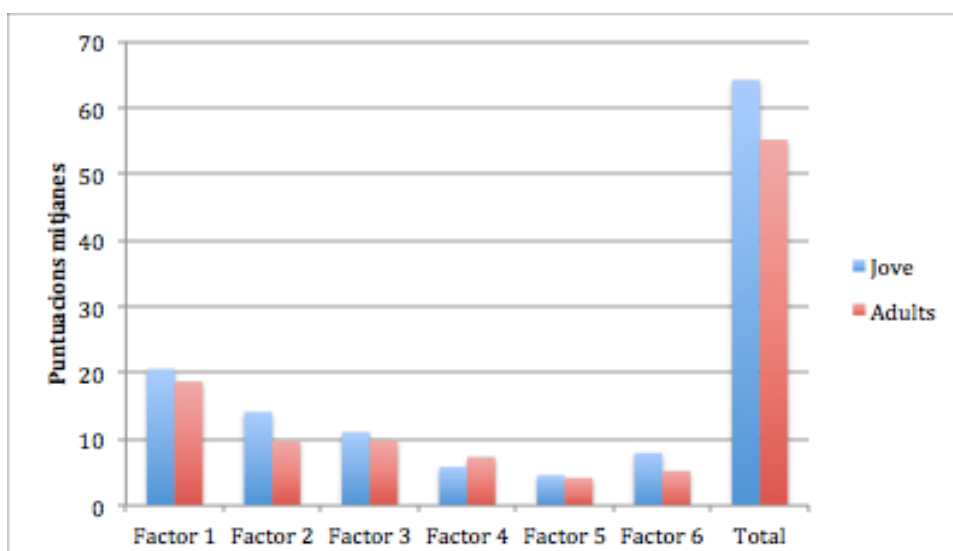
➤ **Edat 50-60:**

Factor 1: Ansietat a la separació	Factor 2: Expressió afectiva de la parella	Factor 3: Modificació de plans
18,75	9,80	9,90
Factor 4: Por a la soledat	Factor 5: Expressió límit	Factor 6: Cerca d'atenció
7,35	4,20	5,25
Puntuació total	55,2500	

Denotem com el grup de persones entre 50-60 anys han donat puntuacions més baixes, en termes generals han mostrat no tenir dependència emocional. Es destaquen puntuacions elevades de la mateixa forma que el primer grup, en el factor número 1 “por a l’abandonament” i en el tercer que es compon per “modificació de plans”. Tenen puntuacions més baixes en “Expressió límit” i “Cerca d’atenció”.

Respecte al nivell de representativitat de comparació entre edats, el qual està exposat en una taula en annexos (pàg 73-74), s’ha destacat que el factor 2 ”expressió afectiva de la parella” té un valor de significativitat ($x=0,013$) i 6 “cerca d’atenció” ($x=0,03$), tenen un pes significatiu, degut a que són menors de 0,05, aspecte que indica una diferència important quan a la comparació dels dos grups.

Taula puntuacions mitjanes de factors i totals per edat

➤ **Gènere Femení**

Factor 1: Ansietat a la separació	Factor 2: Expressió afectiva de la parella	Factor 3: Modificació de plans
19,15	11,75	9,85
Factor 4: Por a la soledat	Factor 5: Expressió límit	Factor 6: Cerca d'atenció
7,00	4,55	5,95
Puntuació total	58,2500	

Quant a l'exposició de resultats per gènere, les dones destaquen de forma significativa en "l'ansietat a la separació" i "expressió afectiva de la parella" i en canvi mostren tenir puntuacions més baixes en "expressió límit" i "cerca d'atenció".

➤ **Gènere Masculí**

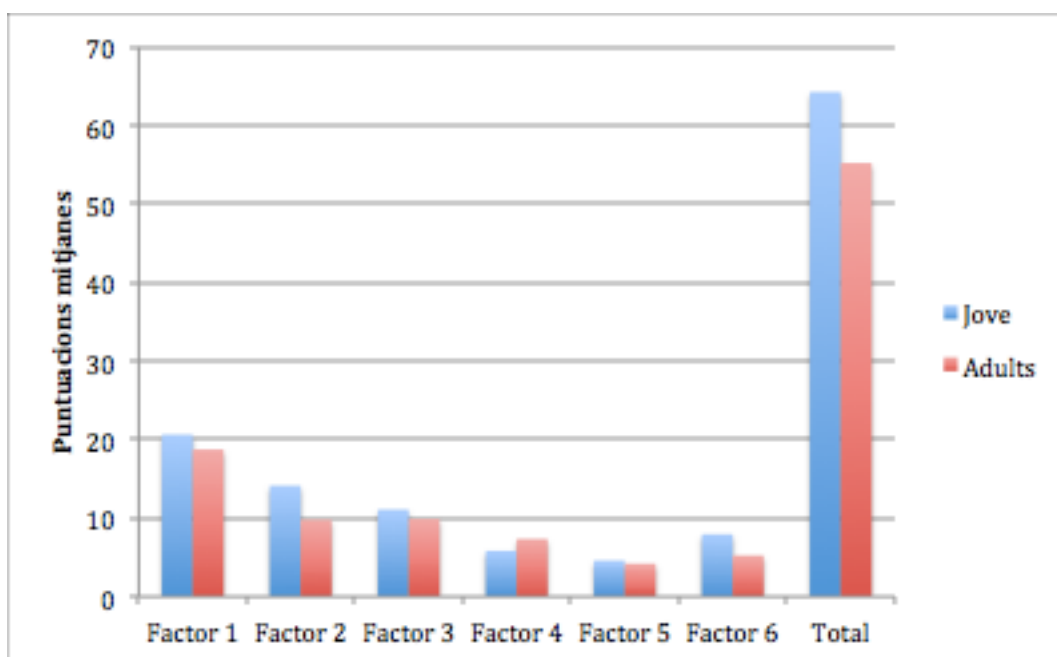
Factor 1: Ansietat a la separació	Factor 2: Expressió afectiva de la parella	Factor 3: Modificació de plans
20,25	12,25	11,15
Factor 4: Por a la soledat	Factor 5: Expressió límit	Factor 6: Cerca d'atenció
6,20	4,25	7,25
Puntuació total	61,3000	

Observant els resultats del gènere masculí, podem afirmar que tenen puntuacions altes en "l'ansietat a la separació" i a "l'expressió afectiva de la parella". Tenen, en canvi, puntuacions més baixes en "l'expressió límit" i la "por a la soledat".

Per finalitzar amb l'exposició de resultats de gènere, denotem que el gènere masculí tendeix a tenir més dependència emocional que el gènere femení en dades generals. Aquests superen de forma clara la majoria de factor menys el quart i cinquè factor ("la por a la soledat i l'expressió límit") que és superat per les dones.

És remarcable que gràcies al test hem pogut observar com, a la nostra mostra, sempre hi ha un membre de la parella més dependent que l'altre. S'ha pogut fer aquesta afirmació gràcies als resultats naturals, i el posterior anàlisi d'aquests.

Taula puntuacions mitjanes de factors i totals per edat

6.6 Anàlisi de dades i discussió

Relacionant els resultats obtinguts tant del qüestionari com del test i el marc teòric presentat anteriorment, trobem diferents punts de discussió.

Per començar, gràcies als resultats que ens ha aportat el test sobre si els participants tenen o no dependència, hem denotat que els joves tendeixen a tenir dependència a diferència de les persones amb una edat més avançada que no mostren tenir en termes generals dependència emocional. Les diferències més notables són que els factors més presents en els joves, com són la cerca d'atenció i la necessitat d'expressió afectiva de la parella es contraposen de nou als factor més rellevants de les persones de la franja d'edat 50-60, els quals mostren no necessitar tan mostres d'afecció, ni atenció, però en canvi si que podem veure petits indicis de por davant la soledat.

És destacable que tant en el grup d'edat de parelles més joves, com el de parelles més madures el sexe masculí mostra tenir un nivell de dependència més elevat que les dones. Aquest resultat, corroboraria en petita escala, que la dependència emocional no té relació directa amb els sexes, en contra de les mentalitats més tradicionals i masclistes sobre què la dependència emocional era més pròpia del gènere femení. Com l'estudi de González-Jiménez i Hernández-Romera (2014), els quals van denotar que la dependència era un fenomen present en la mateixa proporció dels dos sexes, en el nostre estudi denotem una proporció molt més notable d'homes que ho pateixen.

El qüestionari, el qual tenia com objectiu aconseguir el màxim d'informació dels participants i analitzar si podien o no estar afectats pel mite de l'amor romàntic, concretament de “mite del matrimoni i la convivència, mite de l'equivalència, mite de l'omnipotència, mite de la mitja taronja i mite del gelós”, podem fer les següents interpretacions:

1- Mite del matrimoni o de la convivència:

- *Quins són els plans futurs que tens amb la teva parella?*

S'ha denotat que els participants més joves sí que podrien estar influenciats pel mite de l'amor romàntic atès que el 90% (n=18) d'ells, en les seves respostes han parlat del seu desig d'anar a viure amb les seves parelles, matrimoni, i inclús formar una família.

En canvi, de forma plenament diferent els plans de futur que presenten les persones d'edat més avançada és gaudir el moment i estar amb la parella.

Hem pogut observar com canvien els plans de futur de forma dràstica segons l'edat, i no només els plans de futur, sinó la mentalitat.

- *Consideres com aspecte indispensable en una parella que en un moment donat conformin una unió estable, matrimoni, família?*

De diferent forma en vers a la pregunta anterior, amb la paraula "indispensable", es pretenia veure de forma més clara si les persones estaven o no afectades pel mite de l'amor romàntic.

La resposta ha estat afirmativa en un percentatge de 55% (n=22) de la mostra, compostat per subjectes de les dues franges de forma igualitària. Tot i que no hi ha diferències quant a l'edat, sí que denotem que és quelcom significatiu.

2- Mite de l'equivalència

Les preguntes que pretenien observar i analitzar si la persona estava o no influenciada pel mite de l'equivalència són:

- *La passió i l'enamorament és quelcom present en la teva relació de parella?*

El 85% (n=34) dels participants consideren que la passió i l'enamorament és quelcom present en la seva relació de parella.

Es destaca però diferències molt clares en relació a les diferents edats. La franja d'edat de 50-60 la majoria coincideixen que la passió de la relació disminueix amb els anys, no atorguen culpabilitat als membres de la parella, sinó al pas del temps i a les vivències viscudes, tot i així no entenen aquest canvi com quelcom negatiu, sinó natural. A més diverses vegades han coincidit en la idea que aquest canvi dóna pas a altres sentiments com per exemple, un augment de confiança, complicitat, entre d'altres.

De forma diferent el grup més jove mostra tenir una concepció diferent, donen un pes molt més important a la passió i l'enamorament.

- *En el cas afirmatiu, consideres que estarà sempre present en la vostra relació?*

Es mostra una petita diferència davant la pregunta anterior, 70% (n=28) afirmen que sempre estarà present.

Les justificacions aquesta pregunta mostren dubtes i incertesa davant el que pugui passar en un futur, però es destacable que la majoria de joves entenen el canvi com quelcom més negatiu que les persones de més edat. Després de seleccionar com a resposta el "sempre estarà present en la nostra relació", un dels comentaris de la parella 8 del grup de 20-30 afirma el següent davant la justificació: "confio en nosaltres".

Denotem com s'ha atorgat responsabilitat als membres de la relació dels possibles canvis que poguessin succeir. Aquest fet ens podria portar a pensar que si en el pas del temps la relació canviés, la persona amb aquesta concepció podria responsabilitzar-se (a ella o a la seva parella) d'aquest canvi i possiblement aquest fet tingues repercussions negatives per a la seva relació, entén el canvi com quelcom negatiu.

Podríem afirmar que sí que pot haver una afectació de mite amor romàntic en els participants, atès que el percentatge de persones que afirmen que la passió i l'enamorament sempre estarà present.

- *Creus que la relació amb la teva parella canviarà?*

Un 52,5% (n=21) de la mostra considera que no canviarà, la majoria dels quals pertanyen a la franja d'edat més joves. En canvi, més de la meitat de persones de la franja d'edat contrària han respost que creuen que la seva relació no canviarà.

Podríem afirmar que les parelles de la mostra d'edat més avançada entenen la seva relació d'una forma més estàtica i més estable, que les parelles més joves i com s'ha dit anteriorment, les persones que pertanyen a la franja d'edat (50-60), entenen els canvis d'una forma més positiva i natural, que les parelles més joves.

- *Com ha evolucionat la vostra relació?*

Com es va afirmar en apartats anteriors, al que donen més importància els participants és a "augment d'estabilitat, confiança i complicitat".

Pel que fa al grup d'edat de 50-60 respecte a el grup més jove hem pogut observar com exposaven les dificultats que havien tingut al llarg dels anys, les quals havien superat junts, amb l'esforç i suport conjunt.

3- Mite de l'omnipotència

- *Creus que la teva parella és la persona més important de la teva vida?*

Més de la meitat de la mostra han respost de forma afirmativa, amb un percentatge una mica més alt de persones de 50-60 anys.

En les diferents justificacions i comentaris que van fer els usuaris, es va denotar que les parelles d'una edat més avançada parlaven de "costum, d'haver-se fet a la persona", és a dir, hi havia comentaris més encarats a la rutina i forma de vida.

En canvi les persones més joves tenien una concepció més romàntica, "sense ella no podria estar", "Sí, l'estimo i és l'única persona que realment m'entén i amb la que parlo cada dia", entre d'altres.

- *Podries viure sense la teva parella?*

Un 60% (n=24) de la mostra va afirmar de forma positiva. La majoria dels participants exposen durant les justificacions que tot i que es veuen capaços de sortir endavant sense la seva parella hi hauria un gran nivell de dificultat en fer-ho i que els provocaria un gran dolor, el qual no els hi agradaria sentir.

- *Creus que factors externs podrien afectar la vostra relació?*

Més de la meitat de la mostra 55% (n=22) consideren que no podrien afectar factors externs en la seva relació, els participants que conformen aquesta puntuació són (n=11) de cada grup d'edat.

Els usuaris que han respost que “no” aquesta pregunta ho justifiquen afirmant en trets generals que el seu vincle és molt fort i irrompible. Podem posar per exemple la frase de la parella 1 (20-30) on es destaca la forta vinculació que tenen a l'actualitat i la falta de preocupació que pogués afectar algun factor extern.

També en aquesta pregunta es relaciona l'afectació de factors externs amb el grau de confiança de la parella, com per exemple la parella 8 (50-60), els quals afirmen que si hi ha una confiança forta, res pot afectar a la relació.

- *Selecciona les frases amb les que estàs d'acord:*

Es varen escollir diverses frases que tenien relació amb les característiques i la base del mite de l'omnipotència. Les opcions eren les següents:

- Si es té amor, es té tot.
- L'amor ho resisteix tot
- Si ens estimem de veritat el que passi i els altres estan de més
- No estic d'acord amb cap.

Les dades més significatives d'aquesta pregunta varen ser un 40% (n=16) de la mostra va afirmar que no estava d'acord amb cap, i només el 35% (n=14) van estar d'acord amb "l'amor ho resisteix tot".

- *Té por a un possible abandonament?*

Es pretenia observar fins a quin punt els subjectes estan o no preocupats per un possible abandonament i trencament de la relació de parella. Més de la meitat de la mostra, concretament un 75% (n=30) afirma no tenir por a un abandonament. En les diferents justificacions es va denotar molta seguretat per part dels participants, amb frases afirmatives, que no deixaven entreveure dubtes com per exemple: "Sé que això no pot passar" (Parella 7, 20-30).

Les respostes d'aquesta pregunta del qüestionari han creat una important contradicció amb el factor 1 anomenat "por a l'abandonament" que analitzava la prova quantitativa. El test expressava que justament la por a la soledat era una característica molt present en el conjunt de població de la mostra de l'estudi. Aquesta dada es podria explicar de diverses formes; una d'elles correspondria a què les persones tenen el sentiment de por a l'abandonament en la part més inconscient de la seva ment i a l'hora de parlar d'aquest fet de forma directa com es porta a terme en el qüestionari no tenen en compte aquest sentiment més intrínsec. De forma contrària en el test a l'avaluar aspectes de forma indirecta, les pors més amagades de les persones podrien aparèixer i una d'elles correspondria a la por a la pèrdua de la persona estimada.

4- Mite de la mitja taronja

Segons la pregunta plantejada de "Consideres que la teva parella és la teva meitat que està feta per tu?"; un 62,5% (n=25) ha afirmat que així ho considera, més usuaris de la franja d'edat més joves que de l'edat més adulta.

Les persones expressen aquesta idea com un bon enteniment entre les parts, conèixer tots els secrets de la persona i la complementarietat. Durant les justificacions s'han pogut denotar diverses creences irracionals com per exemple, el fet de ser molt diferent com quelcom positiu.

No podem afirmar que el fet de ser molt diferents directament comporti aspectes positius, de fet, s'afirma que aquesta norma és positiva en casos d'atracció i que porta a relacions de curta durada, però que en canvi, les persones més semblants (quant a valors, forma de pensar, conviccions, etc) i amb característiques en comú, són al final les que mantenen les relacions més llargues (Riso, 2003).

5- Mite del gelós

Davant les dues preguntes que responien al tema dels gelos, com són:

- “Són necessaris els gelos en una relació?”
- Consideres que els gelos són positius o negatius?”

En termes generals els subjectes han considerat que els gelos són negatius i no són necessaris en una relació.

Van haver diversos comentaris, sobretot de les persones de la franja d'edat més jove, que feien referència que els hi agradava que la seva parella tingués gelós, que era una forma de demostrar l'estima. De totes formes, en termes generals s'entén com quelcom negatiu.

En definitiva, sempre des d'una vessant qualitativa i com a resultat d'una observació i anàlisi, es considera que en la mostra de la recerca els participants estarien afectats pel mite de la convivència, equivalència i mitja taronja. Donant resultats negatius en el mite de l'amor romàntic de l'omnipotència i el mite del gelós.

En dades generals podem afirmar que les persones d'edat més avançada (50-60), no estarien tan afectades per idees i conceptes de l'amor romàntic com la gent més jove (20-30).

Per tant, considerem que hi ha una possible relació entre la concepció de l'amor romàntic i la dependència emocional, atès que les persones joves, les quals tenen l'índex de dependència més alt, tenen concepcions més establertes de l'amor romàntic, que no pas l'altra franja d'edat els quals no mostren tenir dependència emocional ni destaquen per tenir tals concepcions.

Una de les dades més significants de l'estudi és que més de la meitat de la mostra es considera dependent de la seva parella, un 60% es considera dependent i també consideren que en qualsevol relació hi ha dependència emocional, els participants relacionaven en molts casos aquest fenomen amb la seguretat i estabilitat, com és el cas de la parella 4 de la franja d'edat 50-60, que afirmaven *“La dependència, respectant els límits de persones independents, ens fa sentir-nos segurs i estables.”*

El 50% de la mostra considera que la dependència que hi ha en la seva parella és positiva, que inclús ha beneficiat la seva relació. Aquest fet podria ser un indicatiu, en petita escala, que sí que existeix una interdependència, la qual s'ha comentat anteriorment al marc teòric (Fine i Glendinning, 2005).

Durant l'estudi he pogut veure dins la mostra quin és el grau de desconexió que tenen els participants sobre la dependència emocional. La població diana tenia unes idees molt bàsiques sobre el fenomen i no li donaven gran importància. Es considera després d'haver fet l'estudi que els participants no són conscients de les afectacions que pot provocar aquesta forma destructiva d'estimar a la parella. Tot i que, pogués existir una interdependència, les persones haurien de tenir més consciència sobre com construir relacions i vincles positius, no destructius. Com afirma Riso (2003); *“l'amor és múltiple, l'experiència afectiva està conformada per un conjunt de variables que es barregen de forma complexa. Sens dubte sentir l'amor és més fàcil que explicar-ho, atès que ningú ens ha educat mai per estimar, ser estimats, almenys de forma explícita”*.

Capítol IV.

7. Conclusions

Sintetitzant l'exposat anteriorment, com a resultats més importants denotem que:

- Els joves tendeixen a ser dependents a diferència de les persones d'edat més avançada, existeix la possibilitat que aquest fet sigui degut a una major immaduresa emocional per part del grup (20-30).
- En el qüestionari es denota de forma molt clara una negació per part dels dos grups quant a la pregunta de por a l'abandonament. En canvi en el test es presenta aquest factor com una de les puntuacions més significants.
- La majoria de la mostra afirma ser dependent de la seva parella i considera la dependència com quelcom que afavoreix la seva relació. Aspecte que porta a pensar en la interdependència.
- Els homes en els dos grups d'edat mostren patir més dependència emocional que les dones.
- A l'estudi s'aprecia una possible relació entre la ideació de l'amor romàntic i la dependència emocional.
- Les relacions i les concepcions de l'amor canvien segons l'edat i l'etapa que viu la persona.
- Sempre hi ha un membre de la parella que és més dependent que l'altre.
- No hi ha cap diferència significativa dels homosexuals i heterossexuals.

Com podem observar, després d'haver exposat i sintetitzat els resultats de l'estudi, la majoria de les hipòtesis inicials s'han corroborat i hem pogut arribar als objectius esperats. Sempre tenint en compte les limitacions i la petita escala amb la que s'ha portat a terme la investigació.

Les hipòtesis inicials eren:

- El mite/ideació cultural de l'amor romàntic correlaciona directament amb un desenvolupament de dependència emocional.
- La dependència no sempre és negativa, hi ha dependències positives, la qual és important dins d'una parella.
- La dependència emocional està relacionada amb la immaduresa afectiva.

Val a dir que no podem afirmar que si una persona té assimilat el mite de l'amor romàntic, aquest aspecte correlacioni directament a tenir dependència emocional, però sí que hem pogut veure que pot ser un important factor de risc, atès que la gran majoria de participants afectats per aquest patien dependència emocional. De la mateixa forma, tampoc podem assegurar que la immaduresa afectiva estigui estretament relacionada amb la dependència emocional, atès que no sabem de forma concreta i científica quin és el grau de maduresa emocional que tenen els participants, tot i així coincideix d'edat de joventut amb la major concepció de l'amor romàntic i dependència emocional.

S'ha pogut denotar com la majoria de les persones d'una edat més adulta i amb una més llarga trajectòria de vida, segueixen enamorades, tot i que consideren que no de la mateixa forma atès que la passió i l'enamorament passen a ser un segon pla deixant pas a un augment de complicitat i confiança.

Les parelles més joves, possiblement amb una major immaduresa emocional- afectiva, sí que mostren tenir dependència emocional i tenen un amor clarament diferent de l'altre grup d'edat. Els pas del temps i les vivències viscudes produeixen en la vida de les persones canvis, tant en les seves idees, formes d'actuar, inclús en la forma d'estimar. El món està en un canvi constant, tot canvia de la mateixa forma que ho fan les persones, les relacions, les parelles.

Després d'haver portat a terme la investigació, podríem considerar que sí que és possible que existeixi aquesta interdependència. Davant els resultats exposats anteriorment, els participants consideren que en la seva relació de parella hi ha dependència emocional, i a més, una gran part d'ells considera que aquesta beneficia la seva relació.

Per tant podem entendre la dependència emocional com un fenomen que està compost per un gran nombre de graus; des d'una independència plena, aspecte negatiu per una relació de parella, fins a una dependència plenament destructiva que podria portar al maltractament i pèrdua de la pròpia personalitat (Riso, 2008). A l'entremig dels dos conceptes anteriors hi constaria el nou concepte, la interdependència, l'ídoni per una relació de parella saludable.

La forma més adient d'acabar aquest treball, és com va començar. L'estudi va iniciar-se amb preguntes, i un cop hem aconseguit respondre-les, aquestes han descobert preguntes noves.

- On està el límit, quan passa una persona a patir dependència destructiva?
- Quan les parelles produeixen el canvi de mentalitat? Està relacionat amb la vinguda d'un infant?
- L'abandonament a la mostra ha demostrat ser una por inconscient, més intrínseca, en cas que el resultat fos general, per quin motiu?
- La dependència emocional pot estar relacionada amb la violència de gènere?

7.1 Limitacions i propostes de millora

Es considera important parlar sobre les limitacions d'aquesta investigació i proposar millores en relació aquestes.

Una de les principals dificultats que vaig denotar durant l'estudi va ser la quantitat d'informació que hi havia, la gran majoria d'ella no contrastada de forma empírica. Havien pocs estudis de fiabilitat i materials analítics que tractessin el tema de la dependència emocional, degut aquesta situació al no trobar cap test ni qüestionari que pogués analitzar la ideologia de l'amor romàntic vaig portar a terme un qüestionari propi, que va requerir molt més temps de creació i anàlisi. També va suposar un gran esforç aconseguir el test "CDE", les seves instruccions i portar a terme la seva resolució per via del programa estadístic SPSS.

En primer lloc, tot i que la població d'aquest estudi sí que té en compte una franja d'edat i conté el mateix nombre de gènere femení i masculí, denotem que no podem generalitzar els resultats. La quantitat de la mida ($X=40$), no podem afirmar que sigui representativa. Per tal de millorar l'estudi seria adient una població més gran i també podria ser de gran interès tenir en compte un major nombre de característiques més específiques dels participants com l'edat (concreta) i aspectes més personals del subjecte (personalitat, història de relacions, mesurar la maduresa afectiva), entre d'altres.

En segon lloc, hi ha diversos factors com la desitjabilitat social que no s'han pogut controlar al llarg de la investigació. No podem assegurar que les persones hagin sigut sinceres i més en el tema a tractar que és d'un alt nivell personal.

Per últim, com a propostes de millora i en el cas que continués aquest estudi, seria interessant poder respondre a les preguntes exposades anteriorment a l'apartat de conclusions, com veure com afecten els fills a les relacions de parella i a la dependència emocional, quan aquesta interdependència es converteix en un fenomen destructiu i quines eines concretes podríem donar com a psicòlegs a les persones que pateixen dependència emocional.

Capítol V.

8. Referències bibliogràfiques

American Psychiatric Association. (2014). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales : DSM-5*. Editorial Médica Panamericana.

Arango Lopez, C., & American Psychiatric Association. (2014). *Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales : DSM-5* (5a ed.).

Beck, A.T., Freeman, A. et al. (1990). *Cognitive therapy of personality disorders*. Nueva York: Guilford Press. (Edició castellana en Ed. Paidós).

Brenlla, M. E., & Carreras, A. (2012). *Actitudes hacia el amor y apego*. *Psicología, Cultura y Sociedad*, 4, 7-23. Recuperat de <http://www.palermo.edu/cienciassociales/publicaciones/pdf/Psico4/4 PSICO 001.pdf>

Bosch Fiol, E., & Ferrer Pérez, V. A. (2002). *La voz de las invisibles : las víctimas de un mal amor que mata*. Cátedra. Recuperat de [https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=FXsCADC_OTgC&oi=fnd&pg=PA19&dq=\(Bosch+i+Ferrer+2002\)+AMOR&ots=8ORjiTXobS&sig=jZakYSkx7CJYH7E187eOTPk-bXM#v=onepage&q=\(Bosch+i+Ferrer+2002\)+AMOR&f=false](https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=FXsCADC_OTgC&oi=fnd&pg=PA19&dq=(Bosch+i+Ferrer+2002)+AMOR&ots=8ORjiTXobS&sig=jZakYSkx7CJYH7E187eOTPk-bXM#v=onepage&q=(Bosch+i+Ferrer+2002)+AMOR&f=false)

Bowlby, J; Ainsworth, M; & Bretherton, I. (1992). *The origins of attachment theory*. *Reference: Developmental Psychology*, 28(28), 759-775. Recuperat de http://www.psychology.sunysb.edu/attachment/online/inge_origins.pdf

Bucay, J. (2003). *El camino de la autodependencia*. Barcelona: Grijalbo Editorial.

Castello, J. (2000). *Análisis del concepto "dependencia emocional"*. Congreso Virtual de Psiquiatría.

Castelló, J. (2012). *Características de los dependientes emocionales*. Recuperat de <http://www.dependenciaemocional.org/caracteristicas.html>

Castelló, J. (2005). *Dependencia emocional. Características y tratamiento*. Madrid: Alianza Editorial.

Castello, J., & Blasco. (2012). *Tratamiento de la dependencia emocional en la mujer*. Recuperat de [http://www.dependenciaemocional.org/TRATAMIENTO DE LA DEPENDENCIA EMOCIONAL.pdf](http://www.dependenciaemocional.org/TRATAMIENTO_DE_LA_DEPENDENCIA_EMOCIONAL.pdf)

Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid., E. (2010). *Intervención psicosocial. Psychosocial Intervention* (Vol. 19). Colegio Oficial de Psicólogos de Madrid. Recuperat de http://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1132-05592010000100010

Congost, S. (2013). *Cuando amar demasiado es depender: aprende a superar la dependencia emocional*. Editorial: Oniro.

Congost, S. (2017). *Si duele, no es amor*. Barcelona: Planeta.

De la Villa Moral Jiménez, M., & Sirvent Ruiz, C. (2008). Dependencias sentimentales o afectivas: etiología, clasificación y evaluación Palabras Clave. *Revista Española de Drogodependencias*, 33(2).

Ferrer, V. A., Bosch, E., Navarro, C., & Ferrer Pérez Es Profesora, V. A. (2010). *Los mitos románticos en España*, (99), 7-31. Recuperat de <http://www.uv.es/seoane/boletin/previos/N99-1.pdf>

Fine, M & Glendinning, C. (2005). *Dependence, independence or inter-dependence? Revisiting the concepts of «care» and «dependency»*. *Ageing & Society*, 601-621. Recuperat de <http://eprints.whiterose.ac.uk/1653/>

Gambara D'Errico, G. (2002). *Métodos de investigación en psicología y educación: cuaderno de prácticas* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.

González-Jiménez, A. J., & Hernández-Romera, M. del M. (2014). *Early Maladaptive Schemas in Adolescence: A Quantitative Study*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 132, 504-508. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.04.344>

Guzmán, M., & Contreras, P. (2012). *Estilos de Apego en Relaciones de Pareja y su Asociación con la Satisfacción Marital*. *Psykhé* (Santiago), 21(1), 69-82. <https://doi.org/10.4067/S0718-22282012000100005>

Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, 52(3), 511-24. Recuperat de <https://pdfs.semanticscholar.org/a7ed/78521d0d3a52b6ce532e89ce6ba185b355c3.pdf>

Instituto Nacional de Estadística. (2017). *Indicadores de fecundidad*. Recuperat de <http://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=1440>

Lemos, M., Londoño, N., & Zapata, J. (2007). Distorsiones cognitivas en personas con dependencia emocional. *Informes psicológicos*, 9(9), 55-69. <https://doi.org/10.1093/jaarel/52.2.411-a>

Lemos, M. & Londoño, N. (2006). *Construcción y validación del Cuestionario de Dependencia Afectiva en población colombiana*. Acta Colombiana de Psicología, 9 (2), 127-140. Recuperado de <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=79890212>.

Lemos, M., Jaller, C., González, A., Díaz, Z. & De la Ossa, D. (2010). *Perfil cognitivo de la dependencia emocional en estudiantes universitarios en Medellín, Colombia*. Universitas Psychologica, 11(2), 395-404.

Mansilla, F. (2002). La co-dependencia y la psicoterapia interpersonal. *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatría*. Recuperat de http://scielo.isciii.es/scielo.php?pid=S0211-57352002000100002&script=sci_arttext&tlng=es

May, D. (2000). *Codependencia : la dependencia controlada, la dependencia sumisa*. Desclée de Brouwer.

Moral, M. y Sirvent, C. (2009). Dependencia afectiva y género: perfil sintomático diferencial en dependientes afectivos españoles. *Interamerican Journal of Psychology*, 43(2), 230-240

Pérez, V. F., & Fiol, E. B. (2013). Del amor romántico a la violencia de género. Para una coeducación emocional en la agenda educativa. *Profesorado, Revista de Currículum y Formación del Profesorado*, 17(1), 105-122. Recuperat de <https://recyt.fecyt.es/index.php/profesorado/article/view/41570>

- Press, E. (2015). Los jóvenes españoles, de los europeos que más tardan en independizarse. *Epsocial*. Recuperat de <http://www.europapress.es/epsocial/igualdad/noticia-jovenes-espanoles-europeos-mas-tardan-independizarse-20150416115733.html>
- Requena Aguilar, A. (2013). ¿Fueron felices y comieron perdices? Las frustraciones del mito del amor romántico. *El diario.es*. Recuperat de http://www.eldiario.es/sociedad/felices-comieron-perdices_0_100790238.html
- Riso, W. (2004). *¿Amar o depender?* Barcelona, España: Granica.
- Rodríguez, I. (2013). La dependencia emocional en las relaciones interpersonales. *Revista Electrónica de Investigación Docencia Creativa*, (2), 143-148. Recuperat de <http://digibug.ugr.es/bitstream/10481/27754/1/ReiDoCrea-Vol.2- Art.19-Rodriguez.pdf>
- Román, I. (2011). *Dependencia emocional en la depresión*. Recuperat de <http://www.isep.es/wp-content/uploads/2014/03/La-Dependencia-Emocional-En-La-Depresion.pdf>
- Sánchez Gracia, G. (2010). *La dependencia emocional; Causas, trastornos, tratamiento*. Recuperat de <https://escuelatranspersonal.com/wp-content/uploads/2013/12/dependencia-emocional-gemma.pdf>
- Santamaría, J. J., Merino, L., Montero, E., Cano, M., Fernández, T., Cubero, P., ... González Bueso, V. (2015). Perfil psicopatológico de pacientes con Dependencia Emocional. *Cuadernos de medicina psicosomática y psiquiatria de enlace*, (116), 36-46. Recuperat de <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/5288486.pdf%5Cnhttps://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=5288486>
- Seligman, M. & Csikszentmihalyi, M. (2000). *Positive Psychology. An Introduction*. *American Psychologist*. 55(1), 5-14. Recuperat de <http://www.ppc.sas.upenn.edu/ppintroarticle.pdf>

Sirvent, C. y Moral, M. (2007) La dependencia sentimental o afectiva. 8o congreso virtual de Psiquiatría, "*Interpsiquis 2007*". Recuperat de <http://www.apfem.com/articulodelmes/07-0dependencia%20sentimental%20o%20afectiva.pdf>.

Victoria A. Ferrer Pérez, Esperanza Bosch Fiol, Capilla Navarro Guzmán, M. C. R. P., & Esther García Buades. (2008). El concepto de amor en España. *Psicothema*, 20, n4, pp.589-595. Recuperat de <http://www.psicothema.com/pdf/3527.pdf>

Villa, M. de la, & Sirvent Ruiz, C. (2009). Dependencia afectiva y género: Perfil sintomático diferencial en dependientes afectivos Españoles. *Interamerican Journal of Psychology*, 43(2), 230-240. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa4106_6

Zavala, M. A., & López, I. (2012). *Adolescentes en situacion de riesgo psicosocial: ¿que papel juega la inteligencia emocional?* - Free Online Library. Recuperat de <https://www.thefreelibrary.com/Adolescentes+en+situacion+de+riesgo+psicosocial%3A+%3Fque+papel+juega+la...-a0314254289>

Annexes

ÍNDEX D'ANNEX

1. Full de consentiment dels participants i investigador.....	69
2. Test "CDE".....	71
3. Resultats Test "CDE".....	73
4. Gràfiques del test "CDE".....	75
5. Qüestionari "informatiu i anàlisi dels mites de l'amor romàntic".....	76
6. Mostra de gràfiques del qüestionari.....	84

1. CONSENTIMENT

FULL D'INFORMACIÓ DE L'ESTUDI DAVANT EL CONSENTIMENT INFORMAT

L'estudiant Paula Reventós Osuna, amb DNI 47978764-M, al·lega què:

- Que... forma part d'una institució educativa regida per la Generalitat de Catalunya anomenada Universitat Central de Catalunya. UVic.
- Que... pretén fer un estudi sobre la dependència emocional i l'amor romàntic.
- Que... s'al·lega que la persona amb la qual es treballa conjuntament té tot el dret a fer preguntes sobre l'estudi que es durà a terme.
- Que... tot el que la persona amb la qual es treballa conjuntament preguntí, serà obert a no ser contestat.
- Que... la persona amb la qual es treballa conjuntament, té tot el dret de negar-se a respondre.
- Que... la persona amb la qual es treballa conjuntament, té tot el dret de retirar-se de l'estudi en el moment que vulgui, sense donar explicacions i sense que això li repercuteixi.
- Que... la persona amb la qual es treballa conjuntament, ha de saber què en cas de retirada de l'estudi, els resultats obtinguts fins aquell moment podran seguir sent utilitzats però que no s'incorporaran de nous.
- Que... la persona amb la qual es treballa conjuntament, té drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació i d'oposició a les seves dades de caràcter personal d'acord amb el postular en la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de Caràcter Personal.
- Que... només es farà ús de l'estudi amb el consentiment informat i escrit de la persona amb la qual es treballa, per l'accés i l'utilització de les seves dades en condicions detallades.
- Que... no es farà present el nom i imatges de la persona amb la qual es treballa sense un consentiment informat i escrit previ.
- Que... les dades seran de caràcter personal i confidencial, i no tindran ús extern a la Universitat de Vic.

CONSENTIMENT INFORMAT PER A LA REALITZACIÓ DE PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Títol de l'estudi:

Objectiu de l'estudi:

Implicacions de l'estudi:

Investigador principal (professional, estudiant, metge, etc):

Centre:

Jo, (nom i cognoms).....

- He llegit la fitxa d'informació que se m'ha entregat.
- He pogut fer preguntes sobre l'estudi.
- He rebut suficient informació sobre l'estudi.
- Comprenc que la meva participació és voluntària.
- Comprenc que puc retirar-me de l'estudi:
  - 1º Quan vulgui
  - 2º Sense tenir que donar explicacions
  - 3º Sense que això repercuteixi sobre mi
- Comprenc que si decideixo retirar-me de l'estudi, els resultats obtinguts fins en aquest moment podran seguir sent utilitzats però que no s'incorporaran noves dades.
- Comprenc que tinc els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició a les meves dades de caràcter personal d'acord amb el postulat en la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de Caràcter Personal.
- Presto de forma lliure la meva conformitat per a participar en l'estudi i dono el meu consentiment per l'accés i utilització de les meves dades en les condicions detallades en la fulla d'informació al pacient.

Firma pacient:

Firma investigador:

Nom:

Nom:

Data:

Data:

2. TEST "CDE"

LEMONS, LONDOÑO Y ZAPATA

ANEXO 1 CDE (Lemos, M. y Londoño, N.H.; 2006)

Instrucciones:

Enumeradas aquí, usted encontrará unas afirmaciones que una persona podría usar para describirse a sí misma con respecto a sus relaciones de pareja. Por favor, lea cada frase y decida qué tan bien lo(a) describe. Cuando no esté seguro(a), base su respuesta en lo que usted siente, no en lo que usted piense que es correcto.

Elija el puntaje más alto de 1 a 6 que mejor lo(a) describa según la siguiente escala:

1	2	3	4	5	6
Completamente falso de mí	La mayor parte falso de mí	Ligeramente más verdadero que falso	Moderadamente verdadero de mí	La mayor parte verdadero de mí	Me describe perfectamente
Me siento desamparado cuando estoy solo					1 2 3 4 5 6
Me preocupa la idea de ser abandonado por mi pareja					1 2 3 4 5 6
Para atraer a mi pareja busco deslumbrarla o divertirla					1 2 3 4 5 6
Hago todo lo posible por ser el centro de atención en la vida de mi pareja					1 2 3 4 5 6
Necesito constantemente expresiones de afecto de mi pareja					1 2 3 4 5 6
Si mi pareja no llama o aparece a la hora acordada me angustia pensar que está enojada conmigo					1 2 3 4 5 6
Cuando mi pareja debe ausentarse por algunos días me siento angustiado					1 2 3 4 5 6
Cuando discuto con mi pareja me preocupa que deje de quererme					1 2 3 4 5 6
He amenazado con hacerme daño para que mi pareja no me deje					1 2 3 4 5 6
Soy alguien necesitado y débil					1 2 3 4 5 6
Necesito demasiado que mi pareja sea expresiva conmigo					1 2 3 4 5 6
Necesito tener a una persona para quien yo sea más especial que los demás					1 2 3 4 5 6
Cuando tengo una discusión con mi pareja me siento vacío					1 2 3 4 5 6
Me siento muy mal si mi pareja no me expresa constantemente el afecto					1 2 3 4 5 6
Siento temor a que mi pareja me abandone					1 2 3 4 5 6
Si mi pareja me propone un programa dejo todas las actividades que tenga para estar con ella					1 2 3 4 5 6
Si desconozco donde está mi pareja me siento intranquilo					1 2 3 4 5 6
Siento una fuerte sensación de vacío cuando estoy solo					1 2 3 4 5 6

DISTORSIONES COGNITIVAS EN PERSONAS CON DEPENDENCIA EMOCIONAL

No tolero la soledad	1 2 3 4 5 6
Soy capaz de hacer cosas temerarias, hasta arriesgar mi vida, por conservar el amor del otro	1 2 3 4 5 6
Si tengo planes y mi pareja aparece los cambio sólo por estar con ella	1 2 3 4 5 6
Me alejo demasiado de mis amigos cuando tengo una relación de pareja	1 2 3 4 5 6
Me divierto solo cuando estoy con mi pareja	1 2 3 4 5 6

3. RESULTATS TEST CDE

Annexes

Taula puntuacions mitjanes de factors i totals per edat

Report

Jove_adult		P	S	T	C	Q	SX	Total
Jove	Mean	20.65	14.15	11.10	5.85	4.60	7.95	64.3000
	N	20	20	20	20	20	20	20
	Std. Deviation	9.664	5.631	4.822	3.249	1.930	2.438	23.05622
Adults	Mean	18.75	9.80	9.90	7.35	4.20	5.25	55.2500
	N	20	20	20	20	20	20	20
	Std. Deviation	7.953	4.873	4.424	4.171	2.191	2.900	20.30005
Total	Mean	19.70	11.97	10.50	6.60	4.40	6.60	59.7750
	N	40	40	40	40	40	40	40
	Std. Deviation	8.789	5.645	4.608	3.768	2.048	2.977	21.92585

Imatge extreta programa SPSS (Font pròpia)

Taula d'anàlisi de representativitat de resultats per edats

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
P	Equal variances assumed	.936	.339	.679	38	.501	1.900	2.799	-3.766	7.566
	Equal variances not assumed			.679	36.643	.501	1.900	2.799	-3.772	7.572
S	Equal variances assumed	.428	.517	2.612	38	.013	4.350	1.665	.979	7.721
	Equal variances not assumed			2.612	37.232	.013	4.350	1.665	.977	7.723
T	Equal variances assumed	.025	.876	.820	38	.417	1.200	1.463	-1.762	4.162
	Equal variances not assumed			.820	37.721	.417	1.200	1.463	-1.763	4.163
C	Equal variances assumed	3.120	.085	-1.269	38	.212	-1.500	1.182	-3.893	.893
	Equal variances not assumed			-1.269	35.852	.213	-1.500	1.182	-3.898	.898
Q	Equal variances assumed	.050	.824	.613	38	.544	.400	.653	-.922	1.722
	Equal variances not assumed			.613	37.407	.544	.400	.653	-.922	1.722
SX	Equal variances assumed	.011	.916	3.187	38	.003	2.700	.847	.985	4.415
	Equal variances not assumed			3.187	36.913	.003	2.700	.847	.983	4.417
Total	Equal variances assumed	.147	.704	1.318	38	.196	9.05000	6.86907	-4.85570	22.95570
	Equal variances not assumed			1.318	37.400	.196	9.05000	6.86907	-4.86302	22.96302

Imatge extreta programa SPSS (Font pròpia)

Taula puntuacions de factors i totals per gènere

Report

Genere		P	S	T	C	Q	SX	Total
Dones	Mean	19.15	11.75	9.85	7.00	4.55	5.95	58.2500
	N	20	20	20	20	20	20	20
	Std. Deviation	7.590	5.379	4.332	4.052	2.373	2.856	19.59021
Homes	Mean	20.25	12.20	11.15	6.20	4.25	7.25	61.3000
	N	20	20	20	20	20	20	20
	Std. Deviation	10.015	6.031	4.891	3.518	1.713	3.024	24.45641
Total	Mean	19.70	11.97	10.50	6.60	4.40	6.60	59.7750
	N	40	40	40	40	40	40	40
	Std. Deviation	8.789	5.645	4.608	3.768	2.048	2.977	21.92585

Imatge extreta programa SPSS (Font pròpia)

Taula d'anàlisi de representativitat de resultats per gènere

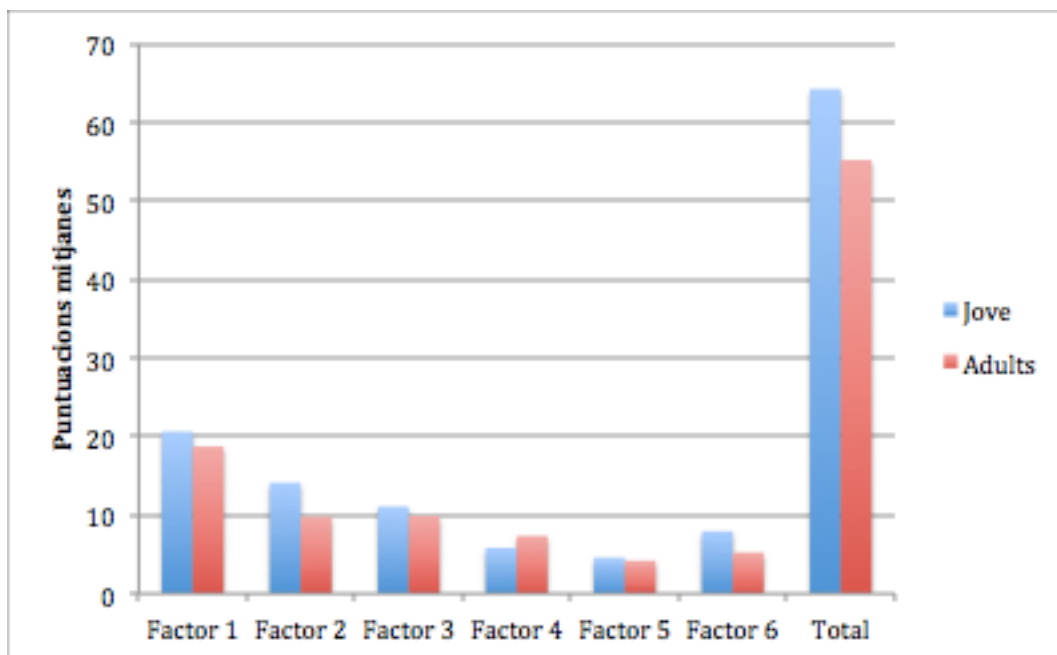
Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
P	Equal variances assumed	2.836	.100	-3.91	38	.698	-1.100	2.810	-6.788	4.588
	Equal variances not assumed			-3.91	35.411	.698	-1.100	2.810	-6.802	4.602
S	Equal variances assumed	.651	.425	-2.49	38	.805	-.450	1.807	-4.108	3.208
	Equal variances not assumed			-2.49	37.513	.805	-.450	1.807	-4.110	3.210
T	Equal variances assumed	.826	.369	-8.90	38	.379	-1.300	1.461	-4.258	1.658
	Equal variances not assumed			-8.90	37.453	.379	-1.300	1.461	-4.259	1.659
C	Equal variances assumed	.731	.398	.667	38	.509	.800	1.200	-1.629	3.229
	Equal variances not assumed			.667	37.266	.509	.800	1.200	-1.631	3.231
Q	Equal variances assumed	.552	.462	.458	38	.649	.300	.654	-1.025	1.625
	Equal variances not assumed			.458	34.576	.649	.300	.654	-1.029	1.629
SX	Equal variances assumed	.060	.808	-1.398	38	.170	-1.300	.930	-3.183	.583
	Equal variances not assumed			-1.398	37.876	.170	-1.300	.930	-3.183	.583
Total	Equal variances assumed	4.491	.041	-4.35	38	.666	-3.05000	7.00675	-17.23443	11.13443
	Equal variances not assumed			-4.35	36.272	.666	-3.05000	7.00675	-17.25666	11.15666

Imatge extreta programa SPSS (Font pròpia)

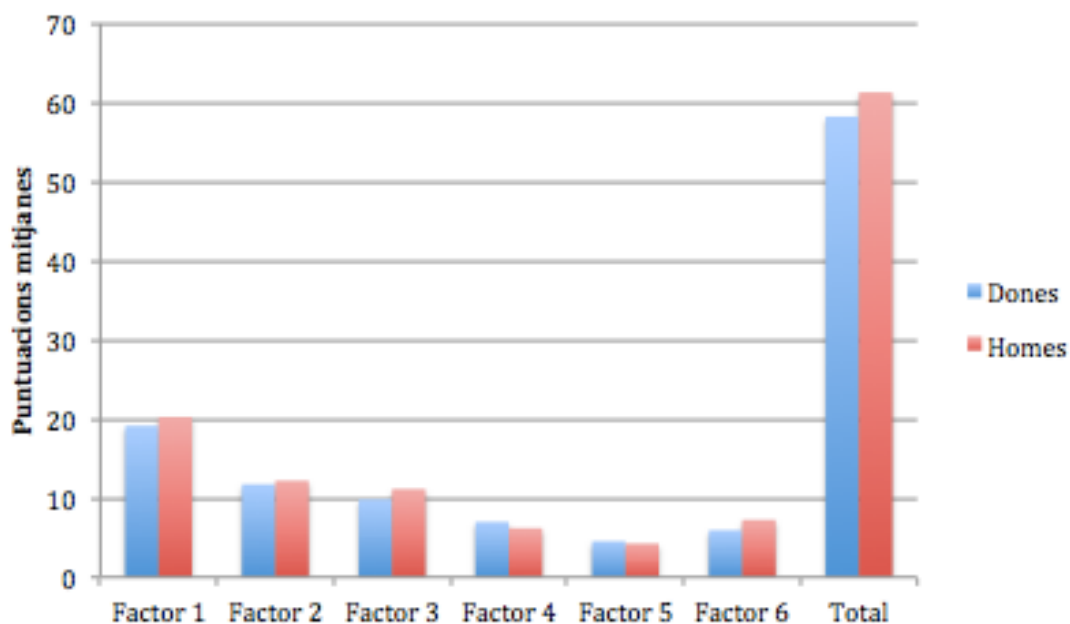
4. GRÀFIQUES TEST

Taula puntuacions mitjanes de factors i totals per edat

Total	
Joves	64,3
Adults	55,25

Taula puntuacions mitjanes de factors i totals per gènere

Total	
Dones	58,25
Homes	61,30

5. Qüestionari “informatiu i mites de l'amor romàntic”

Dades bàsiques

Descripción (opcional)

Edat *

Texto de respuesta corta

Gènere *

- Mascullí
- Femení

Nivell d'estudis *

- Estudis primaris o equivalents
- Estudis secundaris
- Estudis universitaris o grau professional

Número de fills *

Texto de respuesta corta

Anys de relació amb la parella *

- Menys 1 any
- Entre 1- 10
- Més de 10

Població *

- Rural
- Urbà

Preguntes d'investigació

Descripción (opcional)

1. Quins són els plans de futurs que tens amb la teva parella? *

Texto de respuesta larga

---

2. Consideres com aspecte indispensable en una parella que en un moment donat conformin una unió estable, matrimoni, família? *

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

3. La passió i l'enamorament és quelcom present en la teva relació de parella? *

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

4. En el cas afirmatiu, consideres que estarà sempre present en la vostra relació?

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

5. Creus que la relació amb la teva parella canviarà? *

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

⋮

6. L'amor que sents per la teva parella és igual que a l'inici de la relació? *

Sí

⋮ No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

7. Com ha evolucionat la vostra relació ?

Texto de respuesta larga

---

8. Creus que és la teva parella és la persona més important de la teva vida? *

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

9. Podries viure sense la teva parella? *

- Sí
- No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

10. Creus que factors externs podrien afectar a la vostra relació? *

- Sí
- No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

11. Selecciona les frases amb les que estàs d'acord. *

- Si es té amor, es té tot
- L'amor ho resisteix tot
- Si ens estimem de veritat, el que passi i els altres estan de més.
- No estic d'acord amb cap

12. Consideres que els gelos són positius o negatius? *

- Positiu
- Negatiu

...

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

13. Són necessaris els gelos en una relació? *

- Sí
- No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

14. Consideres que la teva parella és la teva meitat, que està feta per tu? *

- Sí
- No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

15. Què és el que més necessites de la seva parella? (Que t'agrada més d'ella, que et transmet)

- Seguretat i protecció
- Estabilitat i confiabilitat
- Manifestacions d'afecte i desitjabilitat
- Admiració
- Otro...

***

Justificació i/o comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

16. Té por a un possible abandonament? *

- Sí
- No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

17. Consideres que en qualsevol relació hi ha dependència? *

- Sí
- No

18. En la vostra relació hi ha dependència emocional? *

- Sí
- No

19. En cas afirmatiu, qui consideres que dels dos té més dependència emocional?

- Yo
- Ell/Ella
- Ningú

20. Quin és el tipus de dependència que hi ha de forma més notable en la vostra relació?

1. Emocional
2. Material
3. Familiar (fills)
4. Altres/ cap

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

21. Creus que us beneficia o us perjudica la dependència? Justifiqueu la resposta.

- Beneficia
- Perjudica
- No tenim dependència

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

---

22. Coneixes què és la dependència emocional? Explica breument que entens per dependència emocional.

Texto de respuesta larga

---

23. Et consideres una persona dependent de la teva parella? *

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

...

24. Resumeix en dues línies la teva relació amb la teva parella *

Texto de respuesta larga

---

25. Quant temps imagines que estaràs amb la teva parella actual? *

Menys de 5 mesos

Alguns anys

Per tota la vida

26. Consideres que el vertader amor només es pot sentir per una sola persona?

Sí

No

Justificació i comentaris de la resposta anterior.

Texto de respuesta larga

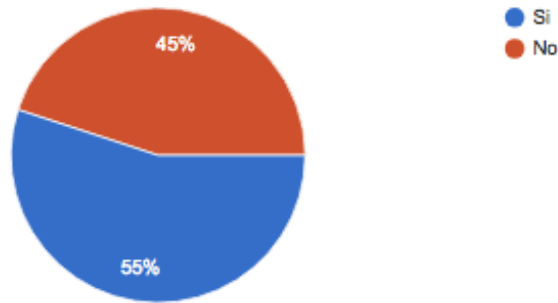
---

6. MOSTRA DE LES GRÀFIQUES DEL QÜESTIONARI

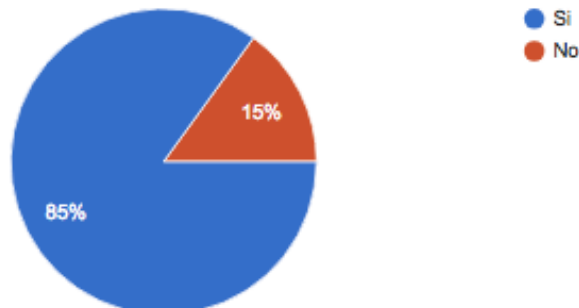
2. Consideres com aspecte indispensable en una parella que en un moment donat conformin una unió estable, matrimoni, família?

(40 respuestas)

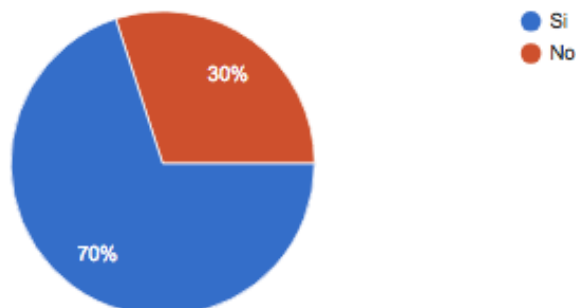
3. La passió i l'enamorament és quelcom present en la teva relació de parella?

(40 respuestas)

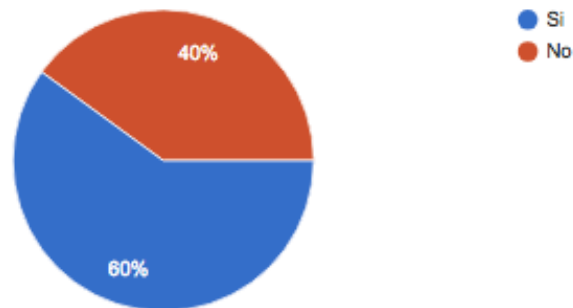
4. En el cas afirmatiu, consideres que estarà sempre present en la vostra relació?

(40 respuestas)

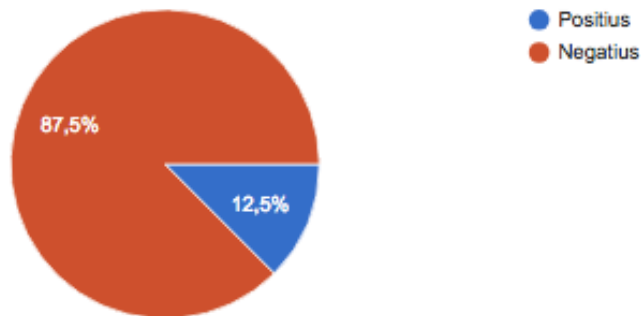

8. Creus que és la teva parella és la persona més important de la teva vida?

(40 respuestas)

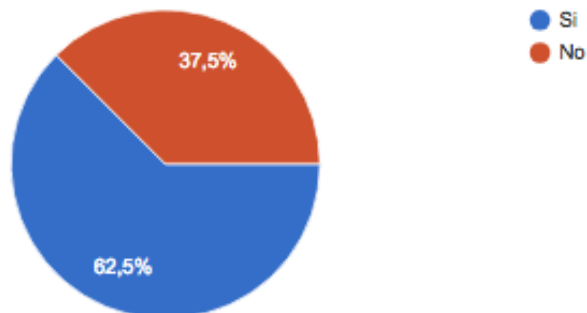

12. Consideres que els gelos són positius o negatius? (40 respuestas)

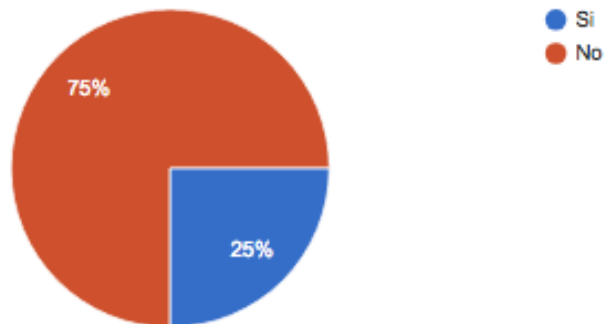

14. Consideres que la teva parella és la teva meitat, que està feta per tu?

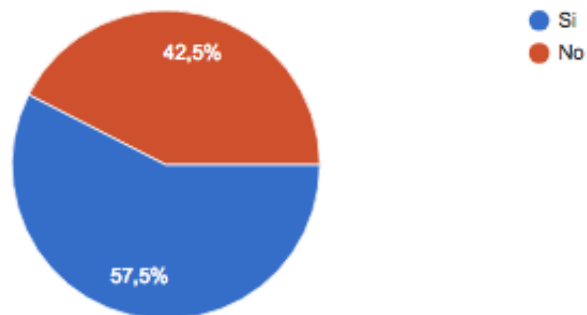
(40 respuestas)

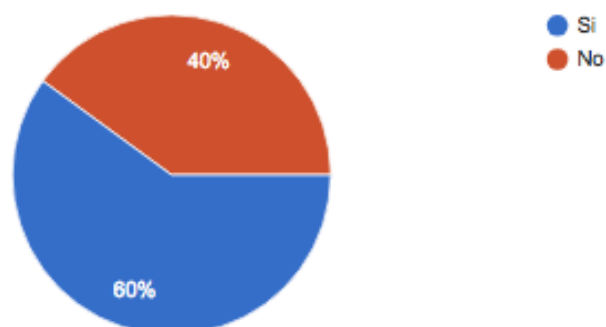
16. Té por a un possible abandonament? (40 respuestas)

17. Consideres que en qualsevol relació hi ha dependència? (40 respuestas)

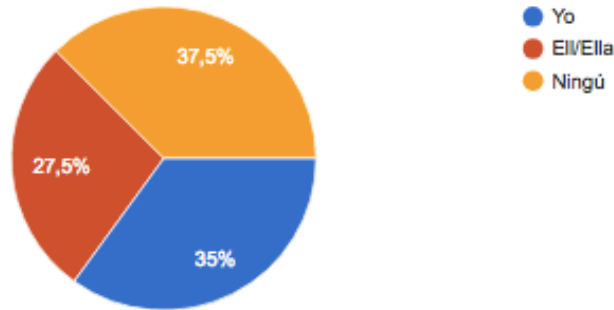

18. En la vostra relació hi ha dependència emocional? (40 respuestas)

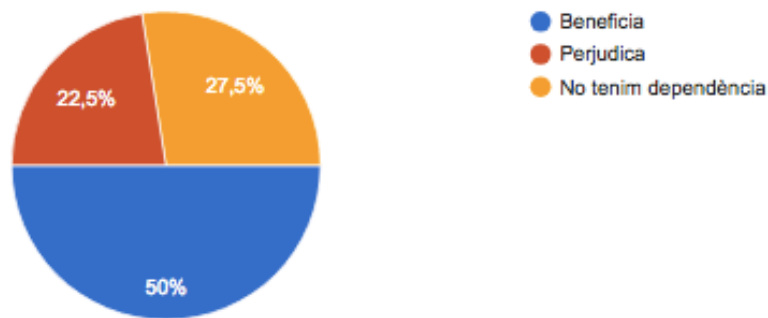
19. En cas afirmatiu, qui consideres que dels dos té més dependència emocional?

(40 respuestas)

21. Creus que us beneficia o us perjudica la dependència? Justifiqueu la resposta.

(40 respuestas)

23. Et consideres una persona dependent de la teva parella? (40 respuestas)

